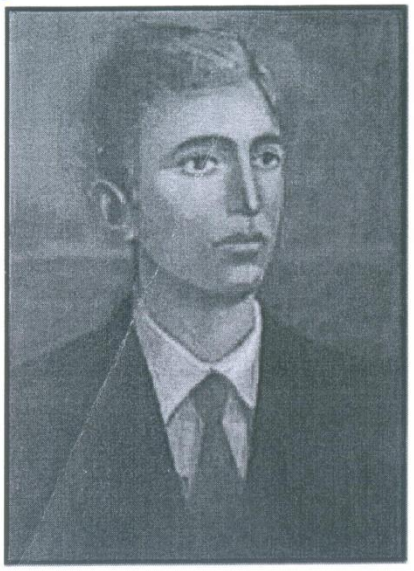
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНСКО СРЕДНО УЧИЛИШТЕ
"ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ"
Бр. 01 - 53911
30.08 2019 год.
ВЕЛЕС

Општинско Средно Училиште „Јовче Тесличков”- Велес

ГОДИШНА ПРОГРАМА

за работата на училиштето

во учебната 2019/2020 година

Велес, август 2019

Програмата ја подготвија:

- **Оливера Коцевска – Директор**
- **Катерина Ефремова – психолог**
- **Виолета Галева – професор**

С О Д Р Ж И Н А

I Воведен дел **5**

1.1 Основни податоци за училиштето 5

1.2 Вид на податоци за училиштето 5

1.3 Најважни културни постигнувања 6

1.4 Организација на животот и работата во училиштето 7

1.4.1 Број на паралелки и ученици 8

1.4.2 Наставен и стручен кадар 9

1.4.3 Технички персонал 10

II Настава – видови настава **10**

2.1 Организациона структура на училиштето – Органограм 11

2.2 Организација на редовна настава 13

2.3 Организација на изборна настава 14

2.4 Расположливи ресурси на училиштето 15

2.5 Форми и начин на реализација на воннаставните активности и слободните ученички активности 15

2.6 Организација на практична настава во средното стручно образование 20

2.7 Организација на виртуелни компании во средното стручно образование 21

2.8 Календар на јавни и културни активности на училиштето 22

2.9 Табеларен преглед на структурата на училишниот простор, кабинети, библиотека 24

2.10 Табеларен преглед на техничка опрема на училиштето 24

2.11 Донации и спонзорства 25

2.12 Учество во проекти и степенот на реализација во текот на годината 26

2.13 Оспособеност за користење на современа техологија во наставата 27

2.14 Оспособеност за тимска работа 28

2.15 Соработка со локалната самоуправа и установи во опкружувањето 28

III Мисија на училиштето 28

IV Визија на училиштето 30

V Развојни цели и задачи 32

VI План за евалуација на годишната програма за работа 51

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ЕКО УЧИЛИШТЕ 62

ГОДИШЕН ПЛАН НА АКТИВНОСТИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО ВО ОСУ„ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ“ ВЕЛЕС ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА 93

IВОВЕДЕН ДЕЛ

1.1 Основни податоци за училиштето

Име на училиштето: **Општинското Средно Училиште „Јовче Тесличков“**

Адреса на училиштето: **Кукушка бр. 37 - Велес**

Тел/факс: **++389 43 231 098, e-mail: usojtv@yahoo.com;**

Веб-страна:**www.jovcheteslichkov.edu.mk**

1.2Вид и податоци за училиштето

Општинското Средно Училиште ,,Јовче Тесличков” ерегионално економско–правно и трговско училиште. Со традиција е отворено за нови идеи кои поттикнуваат индивидуалност и креативност, дисциплина и култура, повисоки интелектуални способности и образование кое ќе одговори на животните предизвици. Нашето училиште се развива и надоградува согласно потребите на стопанството и општествените активности во градот Велес и во други општини во регионот. Со тенденција сме да бидеме отворено училиште со јасно дефинирана структура и улоги во кои ќе се дефинираат и реализираат потенцијалите на сите субјекти низ иновативност и ефективност во работењето.

Нашето училиште располага со високо образовен и квалитетен кадар кој настојува да создаде здрава и креативна клима во која ентузијазмот за работа и создавање на нови и оригинални идеи е на прво место затоа што во него наставата е современа, квалитетна и ги подготвува учениците за успешно вклучување во демократското општество.

Локалната и регионална средина во која функционира училиштето е контактибилна со образовните услови и можности на училиштето. Во нашето училиште главно се запишуваат ученици од основните училишта на подрачјето на општина Велес. Поради специфичноста на образовните профили, но и поради бесплатното и задолжително образование, кон истото гравитираат и ученици од околните општини и пошироко.

Општинското Средно Училиште „Јовче Тесличков“ е средно стручно училиште со четиригодишно траење на образованието. Во училиштето се образуваат кадри од **економско правна и трговска струка** во три веќе постоечки профили кои се четиригодишни: економски техничар, банкарски техничар и деловен секретар. Од минатата учебна година се воведе и профилот Продавач-референт за продажба, кој е со тригодишно образование. Оваа учебна година за прв пат се воведоа нови профили со четиригодишно образование: правен техничар и бизнис администратор, како и тригодишниот профил асистент деловен администратор.

Во 1960година со Решение на Народниот одбор на Титовелешката околија бр.01-7269 од 14.09.1960 училиштето започнува самостојно да реализира настава како економско училиште „Јовче Тесличков“ –Титов Велес. Училиштето до денес континуирано се развива и напредува при реализирањето на воспитно – образовна дејност.

Од 1984 год. училиштето се вклопи во новата концепција за насочено образование и го смени името во Училиште за средно образование со трговска и економска струка.

Во учебната 2004 – 2005 година во ова училиште е воведена економско – правната и трговската струка и до денес нема промени во називот на струката.

Се до учебната 2005 – 2006 година училиштето ја реализираше својата дејоност во склоп на училишната зграда на ОУ „Благој Кирков“. Но просторниот проблем на училиштето е надминат со тоа што беше извршено преселување на училиштето во училишната зграда на ОУ „Трајко Андреев“ врз основа на Одлуката бр.0701 – 2609/4 од 14.07.2006 година од страна на Советот на Општина Велес. Со извршената реконструкција на зградата на ОУ „Трајко Андреев“ се создадоа услови за прифаќање на сите ученици. На 01.09.2006 година училиштето ги отвори своите врати за старите и новите ученици во новата училишна зграда и започна да се изведува настава во една смена.

Во моментов ОСУ „Јовче Тесличков“ е лоцирано во центарот на град Велес, во близина на кружниот тек во населбата Дворови.Во непосредна близина на училиштето се наоѓаат Основниот суд – Велес, банките, главната пошта во градот и други институции со кои училиштето има одлична соработка при реализација на практичната настава.

Во учебната 2019/2020 година во ОСУ,,Јовче Тесличков” ќе продолжат да се образуваат кадри од економско – правна и трговска струка, по современи наставни програми во четири веќе постоечки профили, во втора, трета и четврта година:

- Економски техничар
- Банкарски техничар
- Деловен секретар
- Продавач – референт за продажба

Исто така, за прв пат се воведуваат два нови профили со четиригодишно образование и еден со тригодишно образование, кои ќе ги опфатат учениците од прва година:

- Правен техничар
- Бизнис администратор
- Асистент деловен администратор – тригодишен профил

Сумирано, тоа би значело дека учениците во прва година имаат можност да се образуваат во областа на следните профили: економски техничар, правен техничар, бизнис администратор, продавач-референт за продажба и асистент деловен администратор. Додека учениците од повисоките наставни години, од втора, трета и четврта година ќе го продолжат своето образование во веќе избраните профили: економски техничар, деловен секретар, банкарски техничар и продавач-референт за продажба.

1.3 Најважни културни постигнувања

Во педесет и девет годишната традиција на раст и развој училиштето бележи низа значајни културни постигнувања. Од нив ги издвојуваме:

- Во историјата на училиштето два пати за најдобар просветен работник е прогласено лице од редовите на нашето училиште. Наставникот по економски предмети, Маја Талеска Панова, за учебната 2013 – 2014 година и наставникот Јагода Трајчова.
- За успешна работа и остварени резултати училиштето е добитник на 9^{то} Ноемвриска награда.

- Училиштето по повод чествувањето на патрониот празник 24 Октомври, реализира низа на активности збогатени со културно – уметничка програма.
- ОСУ „Јовче Тесличков“ има традиција во успешно организирање и реализирање на отворен ден на училиштето – „Саем на бизнис и претприемништво“. И оваа учебна година продолжуваме со започнатата традиција и ќе се организира и релизира Образовниот саем.
- Училиштето активно учествува во повеќе јавни манифестации како што се: орагнизирање на хуманитарни акции проследени со културно – уметничка програма, учество на финални работилници за проекти на ученици од средните училишта во организација на Црвениот крст на Р. Македонија, манифестации организирани од невладиниот сектор и манифестации организирани од локалната самоуправа. Училиштето има добиено признание од Црвениот крст за успешно организирање и подржување на хуманитарните активности.
- Училиштето редовно учествува на државни натпревари во организација на МАССУМ (Младинаска асоцијација на средни стручни училишта на Македонија) од кои учениците секогаш се враќаат со освоени награди и признанија.

1.4 Организација на животот и работата во училиштето

Во просториите на училиштето се спроведе дезинфекција, дезинсекција и дератизација пред почетокот на наставната 2019/2020 година. Крајниот резултат се комплетно исчистени, дезинфекцирани и дератизирани училници и работни простории.

Во редовна настава во прва година се примени вкупно 52 ученици распределени во пет паралелкисогласно профилите во училиштето, според конкурсот за упис на ученици во прва година во средните училишта во Република Македонија во учебната 2019/2020 година.

Организацијата и планирањето на животот и работата во училиштето се од особена важност за колективот во училиштето. Раководниот тим и наставниците имаат јасна мисија и визија. Тимското работење, подршката и соработката се составен дел од животот и работата во училиштето.

Согласно насоките од МОН во Годишната програма од учебната 2019/2020 година предвидени се и следниве активности:

- Креирање на електронска (on-line) колаборативна платформа со прашања и предлози;
- Креирање профили на социјалните мрежи, форуми и дискусиони групи, комуникација меѓу наставниците, учениците и нивните родители;
- Поставување на линкови до наставни матријали и електронски содржини што би се користеле во наставата;
- Предлагање на иновации во наставните програми за средно образование;
- Предлагање теми за обуки за професионален развој на наставниците во училиштето;
- Планирање и реализирање на „Нагледни часеви“;
- Консултации за подобрување на планирањето во наставата и педагошката евиденција;
- Организирање на едукативни предавања;
- Дисеминација на посетени семинари и обуки.

1.4.1 Број на паралелки и ученици

Преглед на бројот и структурата на паралелките и профилите

Година	Паралелки	Профили
I	**2**	Економски техничар
I	**1**	Правен техничар
I	**1**	Бизнис администратор
I	**1**	Продавач-референт за продажба

Година	Паралелки	Профили
II	**2**	Економски техничар
II	**1**	Деловен секретар
II	**1**	Банкарски техничар
II	**1**	Продавач-референт за продажба

Година	Паралелки	Профили
III	**2**	Економски техничар
III	**1**	Деловен секретар
III	**1**	Банкарски техничар

Година	Паралелки	Профили
IV	**2**	Економски техничар
IV	**1**	Деловен секретар
IV	**1**	Банкарски техничар

ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес во учебната 2019/2020 година ќе работи со 18 паралеки од прва до четврта година со вкупно шестпрофили. Бројната состојба на учениците по паралели е дадена во табелите кои следат:

Клас	Ученици	Машки	Женски		Клас	Ученици	Машки	Женски
I – а	**11**	**1**	**10**		**II – а**	**11**	**6**	**5**
I – б	**8**	**6**	**2**		**II – б**	**13**	**2**	**11**
I – в	**11**	**4**	**7**		**II – в**	**19**	**6**	**13**
I – г	**10**	**2**	**8**		**II – г**	**17**	**6**	**11**
I – д	**12**	**6**	**6**		**II – д**	**7**	**5**	**2**
Вкупно	**52**	**19**	**33**		**Вкупно**	**67**	**25**	**42**
Клас	**Ученици**	**Машки**	**Женски**		**Клас**	**Ученици**	**Машки**	**Женски**
III – а	**15**	**13**	**2**		**IV – а**	**9**	**3**	**6**
III – б	**19**	**7**	**12**		**IV – б**	**12**	**6**	**6**
III – в	**26**	**10**	**16**		**IV – в**	**17**	**11**	**6**
III – г	**27**	**11**	**16**		**IV – г**	**17**	**10**	**7**
Вкупно	**87**	**41**	**46**		**Вкупно**	**55**	**30**	**25**

Машки***: 115***
Женски***146***
;Вкупно
261

Наставен и стручен кадар

Согласно Законот за средно образование, Законот за средно стручно образование, Статутот на училиштето и систематизацијата за работни места, за релизирање на целите и задачите од воспитно – образовниот процес и за остварување на севкупната дејност во училиштето во текот на учебната 2019/2020 година ќе бидат ангажирани следните структури:

Наставен и стручен кадар

Профил	**Степенот на стручна оспособеност**				
	Д-р.	**М-р**	VII-1	VI	IV
Наставници		**6**	**29**		
Психолог			**1**		
Секретар-администратор			**1**		
Вкупно		**6**	**31**		

Раководен кадар

Функција	Завршено образование			Работно искуство во години на оваа работна позиција
	Д-р	**М-р**	VII-1	
Директор			1	1

Технички персонал

Технички персонал во училиштето			
Занимање	Чувар	Хигеничар	Хаусмајстор
Вкупно	**1**	**4**	**1**

2. Настава – видови настава

2.1 Организациона структура на училиштето – Органограм

Организационо - стручната поставеност на училиштето се манифестира преку работата на стручните органи во училиштето и тоа:

- Наставнички совет, Совет на година, Совет на паралелка, Стручни активи

Наставнички совет

Наставничкиот совет доменот на своите активности ги фокусира според Законот за средно образование, Статутот на училиштето и другите законски регулативи и правилници. Тоа е стручен орган и носител на воспитно – образовната работа во училиштето. Него го сочинуваат наставниците, директорот и стручниот соработник - психолог. Својата активност ја реализира според изготвената програма за работа која што е составен дел на годишната програма за работа, а во одредени случаи и според укажувањата на надлежните органи и служби.

Совет на година

Советот на годината е стручен орган во училиштето којшто го сочинуваат наставниците од годината во која што изведуваат настава и стручниот соработник – психолог. Основна функција на советот на годината е координирање на работата на наставата во годината за која е конституиран, односно изготвување анализи, програми со цел да се подобри успехот и редовноста кај учениците, давање предлози, укажување на недостатоците во наставата, утврдување на оценките на учениците по класификациони периоди и други работи од тој домен.

Во училиштето постојат 4 совети на годината и тоа: Совет на I година, Совет на II година, Совет на III година и Совет на IV година.

Совет на паралелка

Советот на паралелката го сочинуваат наставниците во паралелката што изведуваат настава и стручниот соработник – психолог. Основна цел на овој совет е да ја организира, реализира и координира воспитно - образовната работа во паралелката.

Стручни активи

Стручниот актив е стручен орган во училиштето, а го сочинуваат наставниците од ист предмет или сродна група на предмети. Основна цел на активот е да води грижа за унапредување на воспитно - образовниот процес по предметите или подрачјата за кои постои, да разменува мислења, да дава предлози и укажувања, да бара начини за надминување на проблемите во наставата. Стручните активи ги вршат следниве задачи:

1. *Утврдување критериуми и стандарди за работа*
2. *Усогласување на наставните планови*
3. *Размена на сугестии за реализација на наставните програми*
4. *Донесување предлози за форми и методи на наставна работа*
5. *Избира учебници по кои ќе се реализира наставната програма*

6.Имплементација на одлуките донесени од Наставничкиот совет и Директорот на Училиштето. Со стручниот актив раководи претседателот на активот, наставник, избран од активот кој се избира на почетокот на учебната година.

2.2 Организација на редовна настава

Согласно календарот за организација на учебната 2019/2020 година во јавните средни училишта во Р. Македонија, учебната година во ОСУ,,Јовче Тесличков"започнува на 1 септември 2019 година, а завршува на 31 август 2020 година.

Наставната година започнува на 2 септември 2019 година и завршува на 10 јуни 2020 година, освен за учениците од завршната година, за кои редовната настава завршува на 19 мај 2020 година.

Наставната година ја сочинуваат две полугодија - I и II полугодие.

Првото полугодие започнува на 2 септември 2019 година и завршува на 31 декември 2019 година.

Второто полугодие започнува на 21 јануари 2020 година и завршува на 10 јуни 2020 година., односно 19 мај 2020 за учениците од четврта година.

Во текот на учебната година учениците користат зимски и летен одмор.

Зимскиот одмор започнува на 1 јануари 2020 година и завршува на 20 јануари 2020 година.

Летниот одмор започнува на 11 јуни 2020 година и завршува на 31 август 2020 година.

Во училиштето наставата ќе се изведува во една смена, претпладне, со почеток од 7 и 15 часот до 13 и 15 часот.

Наставата во учебната 2019/2020 година ќе се одвива според предвидените наставни планови и програми за економско-правна и трговска струка. Согласно методско – дидактичките барања за реализација на наставните планови и програми по секој наставен предмет, предметните наставници ќе изработат глобални годишни планирања кои ќе се предадат на увид кај директорката до 31.08.2019 година. Во текот на наставната година согласно со годишниот план ќе се изготват и тематски планирања и истите ќе бидат доставени на увид кај директорката на училиштето една недела пред почетокот на темата. Наставниците секојдневно ќе изготвуваат и дневни оперативни планови за работа на час прилагодени според можностите и капацитетите на учениците. Основна задача на

сите предметни наставници ќе биде, наставните часови да ги реализираат со примена на современи дидактичко – методски форми за работа и користењето на информатичката технологија.

Реализацијата на часовите ќе вклучува употреба на надгледни средства и помагала за поефективно остварување на целите на часот и наставната материја. Согласно можностите на училиштето ќе се обезбедат и нови средства и помагала. Соработката на наставниците ќе продолжи и оваа година преку размена на идеи и искуства при реализација на наставниот час. Секој наставник во училиштето ќе практикува и отворени часови за посета.

Редовната настава ќе се одвива во кабинети кои се современо опремени. Училиштето располага и со сопствена сала за спорт и спортски активности и со спортски терени кои учениците ги користат во деновите кога има соодветни временски услови. Организирањето на редовната наставата и воннаставните активности ќе ги координираат директор – стручен соработник – наставник – ученик – родители.

Практичната настава за учениците е вклучена во рамките на редовната настава. Стекнувањето на практични знаења и искуства е значајна одлика на секое современо образование. Согласно со потребите на пазарот на трудот, ОСУ „Јовче Тесличков“ вложува сериозни напори во делот на практичната настава, што допринесува голем број на ученици да стекнат практични вештини и знаења. Практичната настава ќе се реализира преку практични вежби кои ќе се изведуваат во кабинети, користејќи нагледни наставни средства и помагала, опрема и примена на ИКТ во наставата. Практичната настава се остварува во работа во групи при што секој клас се дели на две групи. Се организираат посети на трговски друштва кои вршат производна или трговска дејност, Органи на управата и локалната смоуправа, Централен регистер, Агенција за катастар и недвижности, Пошта, банки, Општинскиот Суд, Нотар и други институции. За учениците се организираат средби со претставници – стручни лица од практиката со цел учениците да се стекнат со практични знаења и вештини. Во рамки на практичната работа е и СПИН програмата (Стекнување на професионално искуство под надзор) во која избрани ученици ќе изведуваат пракса во горенаведените институции во текот на учебната година за време на часовите по Практична работа.

Феријалната пракса, исто така дел од практичната настава, се изведува во летниот период, за профилот Банкарски техничар.

2.3 Организација на изборна настава

Во склоп на изборната настава во училиштето, покрај предметите од редовната настава, во трета и четврта година учениците изучуваат изборни предмети. Секој ученик од трета и четврта година изучува по два изборни предмети. Секој ученик на крајот од втора година избира по два предмети кои ќе ги изучува како изборни во трета година. На учениците од профилот банкарски техничар им се нудат следниве изборни предмети: бизнис, банкарско работење, економија, математика и банкарски пресметки и операции. Учениците од профилот деловен секретар имаа можност за избор од следниве предмети: деловно работење, бизнис, економија,

секретарско работење, математика и основи на право. Додека пак на учениците од профилот економски техничар им се нудат следниве изборни предмети: бизнис, сметководство, деловно работење, математика за економисти, економија, математика и основи на право. Согласно интересите и афинитетите учениците со помош на анкетен лист бираат кои изборни предмети ќе ги изучуваат.

Во четврта година, учениците како изборни предмети ќе продолжат да изучуваат предметите кои ги учеле минатата учебна година односно истите предмети што ги избрале и учеле во трета година.

Изборните предмети се со вкупен фонд од 66 часа за учениците од четврта година односно 72 часа за учениците од трета година или 2 часа неделно и се реализираат во склоп на редовниот распоред на часеви.

2.4 Расположливи ресурси на училиштето

Училиштето располага со ресурси кои ги задоволуваат основните предуслови за изведување на наставата. Просторните капацитети и физичките услови за работа и учење се во корелација на можностите на училиштето, а и натаму раководниот кадар вложува напори за подобрување на истите.

Човечки ресурси. Наставата во училиштето ја реализираат и помагаат вкупно 45 вработени и тоа 1 директор, 1 психолог, 36 наставници, 1 секретар – администратор, 1 хаус мајстор, 4 одржувачи на хигена и 1 чувар. Во училиштето оваа година со ќе се образуваат ***261***ученик од прва до четврта година распоредени во 18 паралелки.

Просторни капацитети. ОСУ„Јовче Тесличков“ – Велес, воспитно – образовниот процес го остварува во училишната зграда, која што е од тврда градба изградена во 1963 година. Во склоп на училишната зграда има 25 современо опремени кабинети за секој предметен наставник.

Училница со слободен интернет пристап која секојдневно им е достапна на учениците функционира во склоп на училишната зграда. Оваа училница претставува место за одржување на состаноци помеѓу наставници и ученици, место каде се одржуваат едукативни предавања од страна на надворешни стручни лица, промоција на програмите на факултетите и друго.

За потребите на наставата по спорт и спортски активности училиштето располага со сала за спорт и спортски активности и со спортски терени кои се лоцирани непосредно до училиштето.

Целосната опрема со која располага училиштето е во функција на воспитно - образовниот процес. Училиштето напорно ќе работи кон осовременување на наставата и збогатување со надгледни наставни средства и помагала.

Во склоп на училиштето функционира и библиотеката опремена со разновиден книжевен фонд од општообразовните и стручните предмети. Учениците од ова училиште имаат пристап и до економската библиотека која можат да ја користат за изработка на проектните активности и збогатување на нивните стручни знаења. Цел во натамошното работење е да се обнови и збогати со дополнителна стручна литература која ќе се употребува за оддржување на поквалитетни часови.

Училиштето има два влеза, а во склоп на задниот влез има пристапна рампа за лица со физички хендикеп. Училишната зграда располага со преден и заден двор кои им се на располагање на учениците за време на големиот одмор. Дворните места се хортикултурно уредени во рамки на можностите на училиштето.

2.5 Форми и начин на реализација на воннаставните активности и слободните ученички активности

Стекнатите знаења и нивниот квалитет зависи од повеќе фактори. Учениците покрај редовната настава реализираат и воннаставни активности и слободните ученички активности. Целта и функцијата на слободните часови на училиштето е да им се излезе во пресрет на учениците кои сакаат да истражуваат и напредуваат во одредени подрачја, области и теми во функција на: проширување и продлабочување на своите знаења, умеења и вештини од соодветна област, задоволување на иднивидуални образовни и останати потреби, соработка со локалната средина, соработка со социјални партнери од соодветна дејност, стекнување на менаџерски и водечки вештини во функција на подобрување на стручните компетенции. Воннаставните и слободните ученички активности имаат за цел да ги спојат теоријата и практиката, односно ученикот да ја увиди примената од стекнатите знаења и кон истите да е критички расположен.

Во учебната 2019/2020 година ќе се организираат следните воннаставни активности:

- Слободни ученички активности
- Проектни активности
- Грижа за здравјето на учениците
- Ученички натпревари
- Работа со надарени и талентирани ученици
- Зголемена соработка со родителите
- Ученички екскурзии
- Соработка со локалната средина

Во училиштето ќе се организира и **додатна настава** за учениците кои ќе покажат значителни резултати по одделни наставни предмети (талентирани ученици). Истата ќе се обезбеди проширување и продлабочување на знаењата по соодветен предмет.

Учениците ќе имаат можност своите знаења, умеења, вештини и потенцијали учениците ќе можат да ги надградуваат во следниве секции: Македонски јазик, Германски јазик, Англиски јазик, Руски јазик, Француски јазик, Спорт и спортски активности, Информатика, Историја, Историја на Македонија, Математика, Математика за економисти, Маркетинг, Деловно работење, Менаџмент, Сметководство, Основи на бизнисот, Бизнис, Економија, Организација, Статистика, Секретарско работење, Деловно комуницирање, Деловна психологија, Економска географија, Конституционо уредување, Социологија, Музичка култура и Ликовна уметност. Додатната настава ќе ги подготвува и учениците кои ќе учествуваат на натпревари по соодветните предмети. Секој предметен наставник ќе изработи сопствена програма за додатна настава и ќе ја достави на увид кај директорката на училиштето.

Работата со надарени и талентирани ученици ќе се организира во рамките на додатната настава и ќе се остварува преку:

- *Слободни ученички научно истражувачки активности* и културно-уметнички слободни активности по пат на индивидуализација на работата, во кои надарените ученици ќе се упататуваат кон посложените активности;
- *Консултативна настава за надарените ученици*, коишто сакаат позабрзано да напредуваат со завршувањето на годината по пат на полагање на испити;
- *Вклучување* на учениците во меѓуучилишните форми на работа со надарените ученици (летни и зимски школи, натпревари, семинари, трибини, конкурси и сл.)

Сите наставници од училиштето ќе бидат достапни и за **консултативна настава** за вонредните ученици, кои ќе ги насочуваат ученците за полесно совалдување на материјалот и брзо остварување на саканите цели.

Во учебната2019/2020 година училиштето ќе ги организира ***ученичките екскурзии*** со цел да се усвојат и совладаат делови од наставните програми преку непосредно запознавање на појави и законитости, како и односи во природната и општествената средина, запознавање со културните наследства и достигнувањата поврзани со дејноста и стручноста на училиштето. Во нашето училиште ќе се организираат еднодневни и повеќе дневни екскурзии со научен карактер и воспитно – образовна функција. За таа цел се планираат следните екскурзии:

- Еднодневна екскурзија за учениците од прва година;
- Дводневна екскурзија за учениците од втора година;
- Повеќедневна за учениците од трета година.

Предвидените екскурзии ќе бидат поддржани со изготвени и усвоени програми, во кои ќе бидат конкретизирани начинот на изведувањето на екскурзијата и содржината на активностите.

За едукација на учениците од стручен аспект предвидени се посети на саеми, берзи и стопански објекти. Во склоп на стручните активи се предвидени екскурзии и посети со рокови и носители.

Едукација од областа на културата ќе се остварува преку планирани посети на културни и научни институции, презентации, промоции, манифестации по различни поводи во текот на целата учебна година за сите државни и училишни празници.

Заштита и унапредување на здравјето на учениците и култура на здраво живеење.

Усвојување на глобалниот концепт за здравјето подразбира подигнување на културата на здравото живеење како целина од физичкото и психичкото здравје.

Градење на култура за здраво живеење претпоставува усвојување на глобалниот концепт на здравјето како целина од физичкото и психичкото здравје, формирање ставови и лично вклучување на поединецот во креирање на здрав животен стил со свесност за сопствените потреби, навики, културни особености и можности. Тоа ќе се остварува преку:

- Општ систематски прегледи на учениците од прва и четврта година;
- Стоматолошки систематски преглед на учениците од прва година и четврта година;
- Редовни вакцини;
- Спортски активности;
- Грижа за хигиенските и естетско – културните услови за живот и работа во училиштето;
- Континуирано информирање на учениците за топлотен бран, ладен бран, актуелни вируси и бактерии, грип и друго;
- Организирање на едукативни предавања и трибини за болестите на зависност, едукација за борба против наркоманијата, сидата, семејното насилство, за туберколозата, психофизички и психосоцијални карактеристики на периодот на адолесценција и промените кои ги карактеризираат, животен стил, физичкото и психичкото влијание на пушењето, хепатитот, полово преносливи инфекции, несакана бременост и средства за заштита од бременост, полово и репродуктивно здравје итн;
- Организирање на едукативни предавања и трибини за: решавање на конфликти, вредности и вредносен систем, почитување, солидарност, толеранција, рамноправност меѓу мажот и жената, влијанието на социјалните мрежи, модели на идентификација кај адолесцентите, полов и родов идентитет, асоцијалното однесување на младата личност, безбедноста во училиштата, стоп за насилството;
- И оваа година училиштето ќе продолжи со одржување на потребното ниво на хигиенските услови во училиштето (ученички простории, ученички двор, ходници, санитарни јазли и друго.)
- Опремување на техничкиот персонал со неопходните средства за работа за подобрување на работата.

За воннаставната активност од ***Општествено – културна дејност*** предвидени се следните форми на работа:

- Организирање на литературни читања, работилници за развивање на ораторските вештини, користење на библиотеки, посета на изложби, организирање на свечено доделување на дипломите на матурантите и организирање на спортски манифестации, организирање посета на лизгалиште итн;
- Активности во општествената средина – одбележување и прославување на важни датуми од поблиското и подалечното минато, прибирање, средување и заштита на етнографското богатство, предмети од домашна изработка, документи, легенди и

обичаи, формирање на локална фототека, низ која ќе бидат забележани значајни места, случаи и личности, собирање материјал за училиштето;

Наведените активности ќе се реализираат во соработка со Црвениот крст на општина Велес, Ликовниот салон, Народниот музеј, Народниот театар, Општина Велес, Локалната библиотека, стопански субјекти и институции од локален карактер за реализација на целите на практичната настава.

Соработката со родителите како воннаставна активност е значајна активност на секој наставник од училиштето. Ова подрачје опфаќа запознавање на родителите со целта и задачите на средното образование, со годишната програма за работата на училиштето, извештај од реализираните задачи и постигнатите резултати, услови за работа, визија и мисија за понатамошниот развој на училиштето, барање разновидна помош од родителите (мислења, сугестии, вклучување во разновидни активности, соодветни на нивната професија, афинитет и влијание). Соработката со родителите ќе се реализира преку следните форми и активности:

- Индивидуални консултации со класниот раководител (посета на родителите во училиштето, телефонски разговори, посета на наставникот на родителски дом);
- Родителски состаноци;
- Индивидуални состаноци со стручната служба во училиштето;
- Реализација на Програмата за советување на родители,
- Вклучување на родителите во сите структурни подрачја од внатрешната организација на воспитно – образовната дејност;
- Општо педагошко – психолошко образование и усовршување на родителите со организирање на предавања и трибини;
- Зголемена активност на родителите во советот на родители;
- Учество на родителите во Училишниот одбор.

Наставниот кадар, директорот и стручната служба ќе продолжат да соработуваат со родителите со заеднички интерес да им се овозможи на учениците полесно да ги остварат своите образовни и воспитни цели.

Слободни ученички активности ќе се организираат во склоп на училиштето. Вонредовната настава е законска и програмска обврска на секој наставник во училиштето. Целата на овие активности е учениците да се оспособат за користење на разни видови на учење, проучување и истражување на проблеми од определено подрачје, односно да се подготват за самостојна индивидуална работа.

Во оваа учебна година во учлиштето ќе бидат застапени следниве форми на ***слободни ученички активности*** и тоа:

- Слободни ученички активности со ***научно – истражувачки карактер***, имаат за цел да ги прошират и продлабочат знаењата и умеењата и формирањето на ставови за научна етика во определена научна област по пат на самостојна истражувачка работа кај учениците. Наставниците челнови на активот на економисти и активот на природно математичката група на предмети ќе бидат одговорни за реализација на овој тип на слободни ученички активности.
- Слободни ***културно-уметнички*** активности. Преку овие активности, учениците ќе ги утврдуваат, продлабочуваат и прошируваат сознанијата за општествениот карактер на културата и уметноста; ќе се оспособат за разбирање, доживување и вреднување на културните настани и уметничките дела; ќе се оспособуваат за самостојно и групно културно – уметничко творење, ќе развиваат чувство и ќе ја сознаваат потребата за културно живеење и стекнување на културни навики за користење на слободното време и ќе се воведат во методологијата на истражувачката работа.

  Одговорни ќе бидат наставниците челнови на активот на општествено - јазичната група на предмети.

- ***Спорт и спортски*** активности, преку кои ќе се овозможи континуирано продолжување на спортските, спортско – рекреативните активности, што ќе се организираат во процесот на додатната настава, така што надарените и талентирани ученици ќе ги задоволуваат своите интереси и склоности кон одделни спортови, ќе развиваат смисла за здрав и културен живот и спортско

усовршување во избраните спортови. Овие активности ќе се реализираат преку следните форми и содржини на работата: класни натпревари, меѓукласни натпревари, спортски секции, излети и сл. Одговорни наставници за реализирање на овие програми се: Златко Гуцев и Љутков Ангел.

Сите одговорни наставници на споменатите секции на почетокот на наставната година ќе предадат програма за организација на работата на нивната секција и во текот на наставната година ја реализираат.

Во нашето училиште, слободните ученички активности ќе ги реализира соодветен наставен кадар преку однапред подговен план за работа. Во училиштето ќе постои посебен дневник за слободни ученички активности во кој ќе бидат вградени оперативни програми за секој вид на ученички активности и опфатност на учениците, како и реализацијата на програмата за овие активности. Дел од учениците ќе бидат вклучени во културно – уметнички и спортски друштва од градот, а нивната активност и однесување ќе бидат во целост следена од училиштето. Преку формите на слободните ученички активности ќе се воспостави соработка со општествената средина за одбележување на истриски, републички, општински и други настани.

2.6 Организација на практична настава во средното стручно образованиеВАСКО

Практичната настава е предност во стручното образование преку која учениците учат да го применат стекнатото теоретско знаење во практиката и да стекнат вештини за самостојна работа. Овој тип на работа ќе ги подготви учениците за пазарот на трудот.

Во нашето училиште, практичната настава како дел од редовната настава ќе се реализира преку практични вежби изведени во кабинети, користејќи нагледни наставни средства и помагала, опрема и достапност на интернет во текот на наставата. Организацијата на практичната настава ќе се реализира со работа во групи. Секој клас се дели на две групи, при што се организираат посети на трговски друштава кои вршат производна или трговска дејност, Органи на управа и локална смоуправа, Централен регистер, Агенција за катастар и недвижности, Пошта, банки, Општинскиот Суд, Нотар и други институции. Се организираат средби и разговори со претставници – стручни лица од практиката кои се реализираат во училиштетот или во институциите со цел учениците да се стекнат со практични знаења и умеења. Наставата по овој предмет ќе се реализира и преку индивидуални домашни задачи.

СПИН програмата (стекнување на професионално искуство под надзор) претставува форма на организација на практичната настава преку која одредени ученици изведуваат пракса во горенаведените институции за време на часовите по Практична работа.

Феријалната пракса, која ја комплетира практичната настава, се изведува во летниот период, за учениците од профилот Банкарски техничар.

Од учебната 2015 - 2016 во рамките на слободните часови се реализираше новиот концепт на практична настава во реални услови преку основањето на Маркетинг агенцијата како иновативна форма на настава. Преку овие часови се инсистира на што е можно поголема врска со праксата, како и претприемничко размислување. Економското дејствување се тренира со симулирање на процесите на една реална фирма.

Потребата од создавањето наМаркетинг агенција во нашето училиште произлезе од потребата за ефикасно и ефективно планирање на промоцијата на училиштето, навремено определување на низа активности со кои достигнувањата на нашето училиште ќе ги преставуваме и континуирано да воведуваме некои нови активности и елементи со кои ќе бидеме интересни, атрактивни и присутни на локално ниво, следејќи ги најновите трендови од светот на маркетингот.
Моделот на реална форма на практична настава, модел на практицирање - Маркетинг агенција е нов модел на практична настава во реални услови на опкружување каде до израз доаѓаат резултати кои се мерливи (профитабилност, заштеда на трошоци и др.) и директно се одразуваат на пазарот чиј сегмент го опфаќа предметот на работа.

Работата во Маркетинг агенцијата на учениците ќе им овозможи:

- Да ја развиваат способноста за тимска работа и самостојност, ефективност и разумно одлучување како и интеркултурен сензибилитет - клучни компетенции во современиот деловен свет.
- Да се здобијат со практични искуства од областа на маркетингот и промоцијата да развиваат вистински економски активности кои може да се однесуваат на спроведување на истражување на пазарот и донесување на решенија , комуникација со таргет групата, привлекување на нивно внимание и донесување на одлуки за реализација на поставените цели на Маркетинг агенцијата, подобрување на имиџот на една компанија.
- Да истражуваат можности за развивање и реализирање на нивните кариери во иднина што долгорочно влијае за развој и конкурентност на економијата во национални и регионални рамки.

Од оваа учебна година се воведува реформирано стручно образование кое опфаќа задолжителни и изборни модули, преку кои учениците ќе стекнат стручна квалификација од областа на економија, право и трговија. Овој начин на образование ќе им овозможи на нашите ученици да се стекнат со кредити, кои ќе им овозможат трансфер на учениците доколку се одлучат да го продолжат своето образование во странство. Исто така, ова модуларно образование во трета и четврта година предвидува учениците да се доусовршат преку учење кај работодавач и тоа во трета година 4 часа, а во четврта година 6 часа. Дел од стручните предмети уште во прва година покрај теорија вклучуваат и вежби, со што ќе се поврзе теоријата со практичната работа.

2.7 Организација на виртуелни компании во средното стручно образование

Како дел од практичната настава во четврта година, во учебната 2019/2020 година ќе се реализира задолжителниот предмет Практична настава - Виртуелни компании. Учениците од образовниот профил Деловен секретар не го реализираат овој предмет. Реализација на практични вежби е предвидена како дел од овој проект. Учениците од секој клас се поделени во две одделни групи, а секоја група формира своја Училишна компанија. За реализацијата на наставната програма по Училишна компанија ќе се користат современо опремени кабинети со расположлива техника и опрема. Ова е иновативна практична наставна метода, метода - модел на едно трговско друштво. Се разликува од традиционалните наставни методи бидејќи претставува форма на обука која им дава можност на учениците да стекнат знаења, вештини и компетенции за отпочнување и водење на бизнис. Во оваа учебна година ќе се формираат 7 виртуелни училишни компании.

Имплементацијата на Виртуелните училишни компании при реализирањето на воспитно – образовниот процес ќе даде можност за:

- Претворањето на знаењата во вештини;
- Воведување на интерактивни методи на предавање и учење;
- Учење преку делување на размена на искуства;
- Практична примена на стекнатите теоретски знаења;
- Развивање на претприемачки и менаџерски способности;
- Користење на современа компјутерска и информатичка техника и технологија;
- Продлабочување на вештините по странските јазици преку излегување на странски пазар;
- Приспособување на македонскиот образовен процес кон европските образовни стандарди;
- Развој на личноста на ученикот, тимска работа, вештина на презентирање, самостојно организирање на работното место, донесување на одлуки и одговорност за нив што води до повисока способност за конкуренција на пазарот на трудот, градење на стил за организација, управување со време.

2.8 Календар на јавни и културни активности на училиштето

Со овој календар се утврдува организирањето на јавните и културни активности за учебната 2019/2020 година.

Општествено-културната дејност на училиштето има за цел:

- Училиштето да се афирмира како културен и просветен центар;
- Да им овозможи на учениците на различни начини сестрано да ја развиваат својата личност;

Училиштето ќе организира разни акции, прослави, јубилеи и други манифестации. Ќе ги запознава учениците со културните традиции и современиот живот на нашиот народ.

За да се остварат наведените цели ќе се организираат:

- Посети на театарски претстави, изложби, саеми и сл.;
- Излети и екскурзии од стручен и рекреативен карактер;
- Разновидни активности во слободните ученички активности, производна и општествено корисна работа.
- ОСУ „Јовче Тесличков” како најзначаен настан го смета денот на Патронот на училиштето – 24 Октомври. За овој настан се предвидува недела на различни активности, во коишто спаѓаат:
- Литературен конкурс со награди за најдобрите творби на македонски јазик;
- Литературен конкурс со награди за најдобрите творби на странски јазик;
- Културно уметничка програма во организација и изведба на ученици од нашето училиште;
- Ученички забава за ученици од нашето училиште;
- Свечена матурска вечер за учениците од четврта година;

- Хуманитарни активности;
- Спортски натпревари;
- Други активности.

Во месец мај се организира матурска вечер за учениците од четврта година, а по објавувањето на конечните оценки од државната матура се организира и свечено доделување на дипломите за звршено средно образование.

Од посебно значење за ОСУ,,Јовче Тесличков" претставува организирањето и реализацијата на Отворен ден на училиштето на кој ќе се одржи Образовен саем за бизнис и претприемништво. На овој ден училиштето ќе ја презентира целокупната работа (работата во училишните компании и образовните профили). На Саемот ќе бидат поканети учениците од завршните години на основното образование и нивните наставници, родителите, соработници на училиштето, претставници од бизнис секторот и Општината и граѓани.

Вработените и учениците од ОСУ,,Јовче Тесличков" активно ќе се вклучат и во одбележувањето на значајни настани, манифестации, јубилеи и празници од значење за општина Велес и за Република Македонија:

- 8ми Септември - Ден на осамостојување на Македонија
- 11 Октомври - Ден на востанието
- 23 Октомври – Ден на македонската револуционерна борба
- Одбележување на месецот на книгата
- Организирање посета на театарски претстави
- Одбележување на 9ти Ноември
- 8ми Декември – Св. Климент Охридски
- Одбележување на денот на дрвото
- Одбележување на 21ви Март - Ден на Екологијата
- Учество на Саем за образование
- 1ви Мај – Меѓународен ден на трудот
- Одбележување на Денот на Европа
- Одбележување на 24ти Мај - Ден на словенските просветители
- Како и одбележување на сите останати манифестации и јубилеи

2.9 Табеларен преглед на структурата на училишниот простор училници, кабинети, библиотека

Вид на просторија	Број	Површина во m^2
Кабинети	25	1118
Библиотеки	1	34
Канцеларии	5	109
Спортска сала	1	255
ДВОРНА ПОВРШИНА		**5458**
• спортски терени		2892
• уреден училишен двор		568
• друга дворна површина		1998
работилница	1	30
Санитарни чворови	8	176
котларница	1	50
Други простории		1055

2.10 Табеларен преглед на техничка опрема на училиштето

Вид на опрема	Број
Графосокоп	10
Радиокасетофон	6 со CD

ТВ во боја	3
Лап – топ компјутери ASSUS *eee*	44
Лап – топ компјутери	4
Печатари	12
Разглас	1
Фотокопир	4
Епископ	1
Микроскоп	1
Звучници големи	2
Видео рекордер	2
ЛЦД Проектор	4
ДВД Плеер	1
Факс машина	2
Флип чарт табли	4
Projektionscreen 180cmx 180cm - табли платна за графоскопи	5
Whiteboard 120cmx 180cm - бела табла	3
Географски карти	5

2.11 Донација и спонзорства

Големите и мали локални компании и институции во изминатите учебни години секогаш наидувале на разбирање за потребите на училиштето за донации и спонзорства. И во учебната 2019/2020, нашето училиште ја очекува истата соработка. Училиштето е отворено за донации и спонзорства во текот на целата година.

2.12 Учество во проекти и степенот на реализација во тековната година

Вработените во училиштето се мотивирани и пројавуваат интерес за учество и соработка на проекти. Наставниот кадар и останатите вработени активно се вклучени во проектите од МОН, БРО, ЦССО, ПМИО и други. Училиштето е вклучено и во проекти од Националната агенција за европски образовни програми. Училиштето активно ги следи понудите за вклучување на проекти и соласно можностите се вклучува:

- Проект „Кариерно советување-мастер час на иднината“ како дел од програмата на Еразмус + на Националната Агенција за европски образовни програми - клучната акција К 101 од областа на училишно образование. Носител на проектот е ОСУ „Јовче Тесличков“ во соработка со тренинг центар Дореа. Очекувани долгорочни резултати: намален број на ученици кои не го завршуваат средното образование, зголем број на вработени ученици со средно образование и успешно одбрани кариерни патеки.
- Проект „Подобрување на доживотното учење преку модернизација на стручното образование“. Овој проект е во организација на МОН.
- „Учење претприемништво“ со овој проект нашето училиште бележи одлична соработка во изминатите учебни години.
- МОН и Бирото за развој на образование започнаа проект „Заедничка грижа за правилно насочување на учениците“ кој има за цел да ја зајакне врската наставник-родител-ученик. Нашето училиште успешно ги реализираше предвидените активности со што придонесе за јакнење на воспитната компонента во воспитно – образовниот процес.
- „Вешти и компетентни“ – проект преку кој остваруваме соработка со успешни компании и нашите учениците имаат можност да се запознаат со искуства и знаења од практиката.
- Проект за меѓуетничка интеграција во образованието (МИО) во организација на USAID. Овој проект има за цел во училиштата да се интегрираат учениците и вработените од различни етникуми;
- „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ поддржан од швајцарската амбасада и министерството за образование и наука;
- Проектот „Македонија без отпад“ поддржан од Владата на РМ, МОН и други владини и невладини институции;
- „Условен паричен надоместок“ подржан од Светска банка, Министерството за труд и социјална политика и Министерството за образование и наука;
- „Училиште на иднината”, поддржан од Министерството за образование во соработка со Британски совет;
- EKONETпроектот – Виртуелни училишни компании;

- USAID проектот:

  а)Центар за кариера,

  б) Обука на наставници – кариерен развој на наставници,

  в) Младинска ученичка организација,

г) СПИН програма (Стекнување на професионално искуство под надзор).

Степен на реализација

Горенаведените проекти се имплементираат во работата на училиштето и за сите постои одржливост.

Наведените проекти се одобрени од Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието. Кон наведеното ќе нагласиме дека и оваа учебна година училиштето ќе аплицира и за други проекти.

Учениците и наставниците активно се вклучени во реализацијата на проекти без разлика дали се владини, невладини, хуманитарни и добротворни организации. И во учебната 2019/2020 година ќе продолжат со работа на проекти каде ќе имаат можност да бидат вклучени без партиципација. Доколку со вклучувањето на учениците и наставниците во различни проекти се обезбеди некоја донација, тогаш истата ќе биде наменета за осовременување на наставниот процес, донирање на опрема за кабинети - надгледни средства, обезбедување награди за најдобрите ученици од училиштето и друг училишен инвентар.

Учеството во реализацијата во проекти од невладини и други организации ја наметнува потребата истите да имаат дозвола за работа во училиштето од МОН и БРО.

2.13 Оспособеност за користење на современа технологија во наставата

Континуирана примена на ИКТ во наставата ќе продолжи и оваа учебна година. Сите наставници го планираат користењето на ИКТ во наставата и во своето тематско и оперативно планирање. Училиштето подготвува и истакнува распоред на часови со употреба на ИКТ во наставата за секој наставник.

Во согласност со Националната стратегија за развој на образованието 2005 – 2015 со образовните реформи преку проектот Е – школо 90% од наставниците од училиштето ја завршија обуката и се стекнаа со сертификати за „Примена на ИКТ во наставата“. Со ова наставниците се здобија со вештини како да го интегрираат проектното учење со користење на технологија во училница и поврзаност со заедницата во наставата.

- Еден наставник ја помина обуката за електронска табла, а подоцна истиот наставник одржа презентација за употреба на таблата пред целиот колектив.

- Двајца наставници се вклучени во обуката за користење на информациониот систем за управување со образованието (EMIS) и со системот за управување со човечки ресурси (HRM).
- Еден наставник беше на обука за користење на електронскиот дневник, истиот наставник своето стекнато знаење им го пренсе на останатите колеги.

2.14 Оспособеност за тимска работа

Во нашето училиште, примената на современи методи во наставата ја наметнува потребата од тимската работа преку групна интеракција, развивање на заедничко учење, стимулирање на дискусии и размена на искуства, знаења. За овој начин на работа, од наставниот и останатиот кадар во училиштето, се бара почитување на кодексот на однесување и развивање на комуникациски вештини. Многупати се покажало дека тимската работа е клучот на успехот, па така и оваа учебна година во нашето училиште ќе се практикува тимска работа. Тимската работа ќе биде во корелација наставник – наставник, наставник – ученик, ученик – ученик и наставник – ученик – родител.

2.15 Соработка со локалната самоуправа и установи во опкружувањето

ОСУ „Јовче Тесличков“ реализира континуирана соработка со локалната средина, Бирото за развој на образованието, Министерството за образование и наука и Центарот за стручно образование и обука.
Активната соработка со овие институции и понатаму продолжува со цел училиштето ефективно да ја оствари својата мисија и визија. И оваа учебна година, наставниците ќе организираат посети на трговски друштва, органи на државна управа и локална самоуправа, судот и други институции. Преку реализацијата на СПИН програмата (стекнување на професионално искуство под надзор) која вклучува соработка помеѓу училиштето и установите од опкружувањето, се продлабочува соработката со локалната средина. Оваа соработка им помага на учениците да ги развиваат своите вештини, способности и практични знаења, како и полесно да го поврзат училишното искуство со работните активности.

III. Мисија на училиштето

„Да го унапредуваме воспитно-образовниот процес со постојана примена на нови современи техники и методи и со континуиран професионален развој на наставниот кадар кои ќе ги оформува учениците како креаттивни и морални личности интегрирани во современите текови на животот.“

Во учебната 2019/2020 преку образовни методи кои овозможуваат подготовка на учениците за работа и живот ОСУ,,ЈовчеТесличков‘‘ ќе ја реализира својата мисија. Со примена на иновативни, стимулативни искуства и пракса во учењето од економската, правната, трговската и банкарската струка, учениците во нашето училиште ќе имаат можност да ја зајакнат индивидуалната ефективност. Кадарот во нашето училиште ќе нуди услови за развивање на талентот, интелектот и социјализација на учениците со користење на современи наставни методи, со што се поттикнува доверба и почитување од нашите ученици и нивните родители. Современите наставни средства и методи ќе овозможат солидно усвојување на наставните содржини и нивно понатамошно користење.

Училиштето нуди можности за индивидуална и групна работа кои ќе ги развијат вештините на учениците заедно со нивниот интелект, талент и социјализација на личноста. Квалитетната и современа настава им нуди еднакви можности на сите ученици, подготвувајќи ги за натамошно образование и соочување со предизвиците на современото општество ќе бидат цел на наставата.

Кадарот на училиштето континуирано ќе поттикнува клима на отвореност и заемна поддршка, ќе продолжи да гради пријатна клима која ќе се базира на меѓусебна доверба и почитување на учениците, наставниците, родителите и соработка со локалната заедница и сите ќе бидат вклучени и посветени на реализирање на училишната мисија.

Училиштето својата мисија ќе ја остварува со силна поддршка за оживување на економијата, развојот на демократијата и меѓународната интеграција на земјата. Доколку има потреба, следејќи ги современите текови, училиштето ефикасно ќе се приспособува на локалните и глобални промени. Училиштето ги задоволува меѓународните стандарди со воспоставување на отворен и ефикасен систем на образование кој овозможува поголема компатибилност на образованието со земјите од Европската унија.

Воспитно - образовниот процес ќе го насочиме кон задоволување на потребите на ученикот за стекнување на општи и стручни компетенции. Ќе се стремиме да бидеме отворено училиште во кое воспитно- образовниот процес ќе го реализираме иновативно и ефикасно со цел да го одржиме имиџот на училиште во кое сите учат.

Училиштето продолжува да гради и да ја развива соработката со локалната бизнис заедница. Остварен е деловен однос со бројни истакнати фирми во нашата средина. Преку нив ќе им овозможуваме на учениците и вработените да ги доживеат и сфатат работните искуства од "реалниот живот" и да ги внесат во реализацијата на училишната програма.

Ќе се реализираат различни форми на настава преку спроведување на СПИН програмата (стекнување на професионално искуство под надзор) и реализацијата на Практична настава во училиштето. Учениците преку виртуелните компании ќе добијат практично учење со кое теоретски стекнатите знаења практично ќе ги применуваат. На овој начин ќе се станат конкурентни на пазарот на трудот и сигурни во натамошното едуцирање или работење преку стекнатите вештини и знаења.На учениците ќе им овозможиме да демонстрираат учење насочено кон себе со тоа што во III-та и IV-та година ќе одбираат предмети и ќе го развиваат своето знаење поврзано со кариерата што ја одбрале.

Мисијата ќе ја реализираме преку:

- примена на современа образовна технологија,
- стекнување на знаења од областа на економијата, правото, бизнисот и претприемништвото,
- образование со кое се стекнуваат компетенции за пазарот на трудот, за општествениот и културниот живот,
- конструктивно решавање на конфликти и проблеми,
- поттикнување на креативно учење,
- стекнување на животни вештини за снаоѓање во потесната и поширокатa заедница,
- градење на професионални вредности како важен код интегриран во стручното образование,
- поттикнување на критичко размислување.

Мото на училиштето

Жртвувај се денес, наплати утре!!!

IV.Визија на училиштето

Синоним на модерно мултикултурно училиште кое ќе им овозможи на нашите ученици да го пронајдат патот кон креирање на својата иднина во современиот глобализиран деловен свет.

Нашето училиште ќе ја спроведе визијата преку реализирање на воспитно-образовен процес кој го поттикнува критичкото размислување кај учениците и нивниот истражувачки дух оспособувајќи ги да ги надминат бариерите на современото општество и да одговорат на актуелните потреби и предизвици на пазарот на трудот. Преку воспитно образовниот процес ќе се влијае на создавање на здрави личности во поглед на менталното, физичкото и социјалното здравје, со што ќе бидат способни да ги остварат обврските на одговорни граѓани.

Училиштето континуирано ќе работи на остварување на визијата со што на нашите ученици ќе им се овозможи преку учење и критичко мислење да напредуваат во сите области - бизнисот, правото, банкарското работење, претприемништвото, преку користење

на потенцијалните средства со кои располага училиштето и околината. Училиштето ќе го овозможи остварувањето на визијата преку стекнување на знаења, вештини кои ќе можат учениците да ги применуваат во понатамошното образование и извршување на работните задачи.

Современата настава ја градиме преку индивидуалниот развој на секој ученик. На тој начин ние ќе ги подготвуваме учениците за комплетно вклучување во современите општествени текови, пратејќи го нивниот развој во текот на средното образование. Со тоа ќе формираме високо стручни кадри, чија иднина е успешно трасирана. Училиштето ги приспособува своите програми на локалните и глобалните промени. Квалитетот на наставата ќе се подобрува преку соработка со Министерството за образование и наука, Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука.

Тимската работа на наставниците ќе им помогне во реализацијата на визијата на училиштето. Сите наставни предмети ќе ги поврземе со бизнисот и со професионалните организации, со што ќе му дадеме значење на "вистинскиот живот" во сите области на изучување. Тоа ќе им даде на учениците целосно нова перспектива во учењето и ќе им овозможи да ги развиваат клучните способности што ќе ги подготват за професионалниот и за секојдневниот живот.

За да можеме успешно да ја реализираме нашата визија, ќе се придржуваме кон следниве вредности:

- квалитетна настава - квалитетно образование низ кое ќе се стекнат стручни компетенции за соочување со конкуренцијата на пазарот на трудот и/или натамошна факултетска надоградба,
- слобода на изразување и делување – низ призмата на взаемно почитување и прифаќање ќе го поддржуваме правото на вработените и учениците за слободно изразување на нивните ставови и култура,
- интегритет – градење и одржување на високи стандарди за морално и етичко вреднување на односите со еднакви можности за учење и напредок на сите наставници и ученици.

Приоритетни подрачја и потреби за тековната 2019/2020учебна година

При одредување на приоритетните подрачја на работа, развојниот тим во предвид ги зема потребите на учениците и наставниците и потребните активности за подобро функционирање на училиштето. Не се занемаруваат и реалните можности на училиштето. За учебната 2019/2020 година како приоритети за промена утврдени се следниве подрачја:

Прв приоритет: Унапредување на наставниот процес

Цел 1.1 Зголемена примена на современи методи, ИКТ во наставата и стандарди за оценување
Цел 1.2. Подобрување на редовноста и успехот на учениците

Втор приоритет: Перманентно унапредување на организациска клима и култура во училиштето

Цел 2.1 Мотивирање на наставниците за поинвентивна и интерактивна настава
Цел 2.2. Оформување на учениците како креативни и морални личности кои ќе се интегрираат во современите текови на животот
Цел 2.3 Да се одржи континуитетот на ефективната соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница

Трет приоритет: Подобрување на материјалните ресурси за работа

Цел 3.1 Доопремување со наставни средства и материјали
Цел 3.2 Подобрување на услови од инфраструктурен и хортикултурен карактер

V. Развојни цели и задачи

Имајќи ги предвид утврдените приоритетни подрачја на промени и насоките содржани во планот за развој на училиштето и извештајот од самоевалуацијата, во учебната 2019/2020 година дефинирани се следниве развојни цели.

Подрачје 1. Унапредување на наставниот процес

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 1.1 Зголемена примена на современи методи, ИКТ во наставата и стандарди за оценување

Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача 1.1.1: Континуирана примена на современи методи во наставата
Време на извршување: септември 2019- јуни 2020
Носители на активности: наставници,тим за идентификување, директор

Задача 1.1.2:Користење на ИКТ во наставата и стандарди за оценување на знаењата на учениците
Време на извршување:септември 2019 - јуни 2020
Носители на активности:: наставници, тим за идентификување, директор

РАЗВОЈНА ЦЕЛ: 1.2 Подобрување на редовноста и успехот на учениците
Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача 1.2.1: Правилно и точно евидентирање на изостаноците
Време на извршувањесептември 2019 - јуни 2020

Носители на активности: наставници, тим за идентификување, директор, ученици, стручна служба

Задача 1.2.2: Зголемување на соработката на родителите, учениците и наставниците во подобрување на редовноста
Време на извршување:септември 2019 - јуни 2020
Носители на активности: директор, наставници, ученици, стручна служба

Задача 1.2.3: Соработка на родителите, учениците и наставниците во подобрувањето на успехот на учениците
Време на извршување:септември 2019 - јуни 2020
Носители на активности: работна група, директор, наставници, ученици, стручна служба

Подрачје 2. Перманентно унапредување на организациска клима и култура во училиштето

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.1 Мотивирање на наставниците за поинвентивна и интерактивна настава
Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача 2.1.1: Реализација на интерни и екстерни обуки за усовршување на вештини за менаџирање во училница
Време на извршувањесептември 2019 - мај 2020
Носители на активности: наставници, стручни активи, совет на родители, тим за соработка, директор, ученици, родители

Задача 2.1.2:Вклучување на поголем број на наставници во воннаставните активности со ученици
Време на извршување:септември 2019 - мај 2020
Носители на активности: наставници, стручни активи, класни раководители, директор, стручна служба, ученици

Задача 2.1.3:Инволвирање на сите наставници во креирање на маркетинг стратегија за промоција на училиштето
Време на извршување:септември 2019 - мај 2020
Носители на активности: тим за промоција, наставници, стручни активи, директор, ученици, маркетинг агенција

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2. 2 Оформување на учениците како креативни и морални личности кои ќе се интегрираат во современите текови на животот
Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача 2.2.1: Поттик на учениците за надградување на сопствените знаења, вештини и способности
Време на извршување:септември 2019 - мај 2020
Носители на активности: директор, стручни активи, наставници, работна група, стручна служба, ученици

Задача 2.2.2:Промовирање на индивидуалниот развој и личноста на ученикот
Време на извршување:септември 2019 - мај 2020
Носители на активности: директор, стручни активи, наставници, работна група,стручна служба, ученици

Задача 2.2.3: Перманентна грижа за здравјето на учениците
Време на извршување:септември 2019 - мај 2020
Носители на активности: директор, стручна служба, наставници, Центар за јавно здравје, Црвен крст

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.3 Да се одржи континуитетот на ефективната соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница
Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача 2.3.1: Зголемена соработка на родителите со наставниците, стручната служба и директор
Време на извршување: јануари 2020 -мај 2020
Носители на активности: директор, предметни наставници, класни раководители, педагошко – психолошка служба, родители

Задача 2.3.2: Унапредување и продлабочување на соработката со заедницата
Време на извршување: октомври 2019 – мај 2020
Носители на активности: директор, тимови од наставници, координатор за СПИН програма, локална заедница, бизнис сектор, Национална агенција

Задача 2.3.3: Вклученост на родителите за соработка во делот на проекти од еколошка природа и меѓуетничка интеграција во образованието
Време на извршување: октомври 2019 - јуни 2020
Носители на активности: тим за меѓуетничка интеграција, тим за екологија, директор, наставници, стручна служба, родители, ученици

Подрачје 3 : Подобрување на материјалните ресурси за работа

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.1 Доопремување со наставни средства и материјали
Конкретни задачи за реализација на целта:

Задача 3.1.1:Зголемување на фондот на економска библиотека со стручна литература и списанија
Време на извршување: август 2019 - јули 2020

Задача 3.1.2: Континуирано обновување на наставните средства и помагала
Време на извршување: септември 2019 - мај 2020

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.2 Подобрување на услови од инфраструктурен и хортикултурен карактер

Конкретни задачи за реализација на целта:
Задача3.2.1: Замена на подови во училниците мај-јули 2020
Задача 3.2.2: Замена на старите врати мај-јули 2020
Задача 3.2.3:Замена на покривот на училишната зграда август 2019-јули 2020
Задача 3.2.4: Уредување на училишниот дворавгуст-ноември 2019 и април-јули 2020
Задача 3.2.5: Нова фасада на училишната зграда август 2019-јули 2020

Временската рамка за реализација на активностите по предвидените задачи, цели од третиот приоритет Создавање на услови од инфраструктурен карактер, училиштето не е во можност да ја испланира динамиката на реализирање на активностите по носителите и нивни критериумите за вреднување и успешност како резултат на неможноста од самофинансирање. Утврдувањето на динамиката на реализацијата на активностите со нивна финансиска конструкција од третото приоритетно подрачје ќе зависи од дополнително обезбедување на финансиски средства со самостојно аплицирање на нашето училиште на проекти од МОН, локалната самоуправа и други проекти.

Отежнувачки фактори за реализација на задачите

За успешно реализирање на поставените цели и задачи следниве фактори може да претставуваат отежнувачки фактори:

- Недоволна искористеност на информатичка технологија по наставните предмети поради технички и софтверски недостатоци
- Слаба мотивираност на учениците за постигнување на високи резултати поради неперспективност
- Слаби предзнаења на учениците во прва година
- Недоволен интерес на родителите за напредувањето на своите деца
- Запишани ученици со послаб успех
- Немотивираност на наставниците

- Изразена нередовност на некои ученици
- Мал број организирани натпревари за стручни училишта на државно ниво
- Индивидуализам и несигурност на наставниците
- Недостиг на материјални средства
- Ученици со послаб успех
- Отсуство на придонес на поголема ефективност и квалитет во наставата;
- Отсуство на професионален равој
- Немање на интерес за одредени предмети
- Влијание на надворешни фактори
- Редовноста на учениците;
- Недоволна соработка на училиштето со локалните бизнис фирми
- Недоволна заинтересираност на локалната власт за работата на училиштето
- Нестабилност на фирмите во опкружувањето
- Недостиг на фирми подготвени за спонзорства
- Недоволна финансиска поддршка на локалната заедница за изведување на воннаставни активности
- Обезбедување на потребните финансиски средства

Стратегии за отстранување и намалување на отежнувачките фактори во учебната 2019/2020 година:

- Подобра искористеност на информатичката технологија
- Ученикот да биде активен субјект во наставата
- Добро формулирани и подготвени тестови
- Перспективност на стручното образование
- Поголемо ангажирање на родителите во работата на училиштето
- Усогласување на потребите на бизнис секторот за соодветно образование на учениците со наставните програми
- Привлекување на ученици со одличен успех
- Мотивирање на наставниот кадар
- Размена на искуства
- Реализација на вештини за менаџирање во училнца
- Тимска соработка и сигурност на наставниците
- Професионални односи меѓу наставниците
- Воспоставен систем на отворени и чесни комуникации
- Воспоставен демократски стил (начин) на водење на училиште
- Поттик на учениците за надградување на сопствените знаења, вештини и способности

Конкретни задачи	Активности	Ресурси		Временска рамка	Критериуми
		(Човечки) носители	Физички		
1.1.1 Континуирана примена на современи методи во наставата	**1.1.1.1 Примена на современите методи при изведување на воспитно-образовната работа на поголем број на часови од страна на наставниците кои се обучени за нивно користење**	- наставници - директор - стручна служба	- простор - пенкала - хартија - компјутер - печатер	- септември 2019 – декември 2019 - февруари 2020 – мај 2020	– Пообучен наставен кадар за примена на нови методи во работата – Поголема употреба (користење) на современи методи во наставата – поголема мотивираност на учениците за наставата (часовите се поинтересни) – поголема соработка помеѓу – учениците и наставниците – поактивна улога на учениците во наставата – се надминува традиционалната настава – се применува тимската работа
	1.1.1.2 Организација на обука на наставници кои не се доволно обучени за примена на современи методи во наставата	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - пенкала - хартија - компјутер - печатер	- септември 2019 – декември 2019 февруари 2020 – мај 2020	
	1.1.1.3 Обезбедување на финансиски средства за реализација на обуката	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	- декември 2019 – мај 2020	
	1.1.1.4 Реализација на обуката	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 – јуни 2020	

1.1.2 Користење на ИКТ во наставата и стандарди за оценување на знаењата на учениците	**1.1.2.1** **Користење на интернет во наставата заради поголем пристап до нови информации потребни во учењето**	- наставници - директор - работна група	- пенкала - хартија - компјутер - печатер	- септември 2019 – декември 2019 - февруари 2020 – мај 2020	- поголемо користење на икт во наставата - зголемување на вештините за работа со информатичка технологија - поголем пристап до информации и податоци за настава - изработени софтвери по одделни предмети за унапредување на наставниот процес - транспарентност во оценувањето - се зголемува задоволството кај учениците од оценките - се откриваат недостатоците во работата на наставниците како во стручен така и во методски поглед
	1.1.2.2 **Изработка на соодветни софтверски програми за одделни предмети заради унапредување на наставниот процес**	- наставници директор - стручна служба - работна група	- пенкала - хартија - компјутер - печатер	- септември 2019 – декември 2019 - февруари 2020 – мај 2020	
	1.1.2.3 **Користење на соодветни стандарди за оценување на знаењата на учениците, односно примена на реално оценување и одбегнување на субјективност при оценувањето**	- наставници - тим за идентификување - директор	- простор - пенкала - хартија - компјутер - печатер	- септември 2019 – јуни 2020	

- Промовирање на индивидуалниот развој и личноста на ученикот
- Учество на учениците во СПИН програмате
- Работа во тренинг фирми стекнување на и практични вештинии компентенции
- Активен однос кон проектите како начин за афирмација на училиштето, јакнење на проектната култура
- Поттикнување на соработка на училиштето со локалните стопански организации и фабрики
- Добивање на повратна информација за напредокот на учениците по нивното завршување
- Реализирање на планирани активности за зголемување на соработката на наставници, родители и ученици
- Отвореност и достапност на училиштето за соработка со родители

- Зголемување на степенот на еднаквост и правичност на успехот на сите ученици без разлика на пол, етничка припадност и социјално потекло
- Воспоставување релација со нови фирми спремни за соработка
- Учество во проекти за обезбедување на финансиски средства
- Изнаоѓање на можности за самофинансирање
- Подготовка на елаборат и техничка документација за учество на проекти при обезбедување на финансиски средства
- Изнаоѓање на можности за самофинансирање

Подрачје 1: **Унапредување на наставниот процес**

Развојна цел1.1: Зголемена примена на современи методи, ИКТ во наставата и стандарди за оценување

Развојна цел 1.2:Подобрување на редовноста и успехот на учениците

Конкретни задачи	**Активности**	**Ресурси**		**Временска рамка**	**Критериуми**
		(Човечки) носители	**Физички**		
1.2.1 Правилно и точно евидентирање на изостаноците	**1.2.1.1** **Давање на упатства на класните раководители на почетокот на годината како правилно да ги евидентираат изостаноците на учениците**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Септември 2019 Февруари 2020	- намален број на пропусти во евидентирањето на изостаноците - навремена реакција и превземање мерки при зголемување на изостаноците

	1.2.1.2 **Редовни контроли од страна на директорот и психологот во евиденцијата на изостаноците и санкционирање на лицата кои не ги извршуваат правилно обврските**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Септември 2019 – јуни 2020	- подобрување на состојбата во евидентирањето на изостаноците во секој наредден период во однос на претходниот
	1.2.1.3 **Организирање на трибини на родителите и класните раководители на тема „Причини за изостанување на учениците од настава најмалку два пати во текот на секоја учебна година“**	- тим за идентификување - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Октомври 2019 Март 2020	– Подобра посетеност на часовите од страна на учениците
1.2.2 Зголемување на соработката на родителите, учениците и наставниците во подобрувањето на редовноста	**1.2.2.1** **Одржување на редовни средби со родителите од страна на класните раководители**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 ноември 2019 февруари 2020 април 2020	– подобрена состојба во работата на класот и кај одредени ученици – намален број на изостаноци во класот а и по ученик – намален број на казнети ученици поради направени изостаноци
	1.2.2.2 **Разговори со ученици склони кон изостанување од наставата**	- наставници - директор - работна група	- хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	
	1.2.2.3 **Зголемена родителска контрола**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	

	1.2.2.4 **Оправдување на отсуство на ученик поради болест во присуство на родител и оправдување од лекар**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	
	1.2.2.5 **Анализа на придобивките од соработката помеѓу родители, ученици и наставници**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	- ноември 2019 - февруари 2020 - април 2020 - јуни 2020	
1.2.3 Соработка на родителите, учениците и наставниците во подобрување на успехот на учениците	**1.2.3.1** **Разговор со ученици што покажуваат послаб успех за откривање на причините за тоа**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	– подобрен успех во секој нареден период во однос на претходниот – поголема соработка помеѓу родителите,учениците и наставниците – повисоко ниво на самодоверба во сопствените сили – изградено чувство на припадност на ученикот кон училиштето
	1.2.3.2 **Охрабрување и мотивирање на учениците при учењето**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	
	1.2.3.3 **Помагање на учениците кои доаѓаат од други места при адаптирање во новата средина**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Септември 2019 Октомври 2019	

	1.2.3.4 **Поттикнување на систематско и редовно учење на наставните содржини (одбегнување на кампањско учење)**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - мај 2020	
	1.2.3.5 **Да се изречат пофалби и доделат награди на учениците**	- наставници - тим за идентификување - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Ноември 2019 Јануари 2020 Април 2020 Јуни 2020	

Подрачје 2: Перманентно унапредување на организациска клима и култура во училиштето

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.1 Мотивирање на наставниците за поинвентивна и интерактивна настава

Конкретни задачи	**Активности**	**Ресурси**		**Временска рамка**	**Критериуми**
		(Човечки) носители	**Физички**		
2.1.1 Реализација на интерни и екстерни обуки за усовршување на вештини за менаџирање во училница	**2.1.1.1** **Идентификување на потребите за обука на наставници**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Август – септември 2019	– Зголемен број на обучени наставници – Зголемен број на наставници кои применуваат активни методи во наставата – Подобрување на успехот

	2.1.1.2 **Да се утврди динамика и начини на обука**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	и редовноста кај учениците
	2.1.1.3 **Да се обезбедат потребни финансиски средства за реализација на обуките**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
	2.1.1.4 **Да се изврши избор на провајдери за обуката**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
	2.1.1.5 **Да се реализираат обуките на наставниците**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	

2.1.2 Вклучување на поголем број на наставници во воннаставните активности со ученици	**2.1.2.1** **Изработка на индивидуален план за воннаставни активности со ученици**	- наставници - ученици - родители	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019	– Поголем број на наставници и ученици кои се вклучени во воннаставни активности – Зголемен број на воннаставни активности
	2.1.2.2 **Реализирање на планираните воннаставни активности**	- стручен актив - наставници - класни раководители	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
	2.1.2.3 **Евалуација на воннаставните активности и изработка на извештај**	- стручен актив - наставници - класни раководители	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Јануари-Јуни 2020	
2.1.3 Инволвирање на сите наставници во креирање на маркетинг стратегија за промоција на училиштето	**2.1.3.1** **Формирање на тимови од наставници за креирање на маркетинг стратегија и изработка на маркетинг план за промоција на училиштето**	- тим за меѓуетничка интеграција - стручна служба - директор - родители - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Септември - октомври 2019	– Запишани поголем број на ученици во училиштето – Реализирани посети и одржани часови и работилници во основните училишта – Реализиран отворен ден на училиштето
	2.1.3.2 **Изработка на план со активности за реализација на маркетинг планот**	- тим за меѓуетничка интеграција - стручна служба - директор - родители - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	октомври – ноември 2019	

	2.1.3.3 **Реализација и анализа на маркетинг кампања и медиумско претставување**	- тим за меѓуетничка интеграција - стручна служба - директор - родители - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	декември 2019 – јуни 2020	

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.2 Оформување на учениците како креативни и морални личности кои ќе се интегрираат во современите текови на животот

Конкретни задачи	**Активности**	**Ресурси**		**Временска рамка**	**Критериуми**
		(Човечки) носители	**Физички**		
2.2.1 Поттик на учениците за надградување на сопствените знаења, вештини и способности	**2.2.1.1** **Промовирање на постигањата на учениците во училиштето и надвор од него**	- наставници - работна група - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	август 2019 – јуни 2020	– Зголемен број на ученици и ментори кои ќе бидат пофалувани и наградувани
	2.2.1.2 **Пофалување и наградување на учениците и менторите**	- наставници - работна група - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
2.2.2 Промовирање на индивидуалниот развој и личноста на ученикот	**2.2.2.1** **Изработка на паноа на кое ќе бидат истакнати сите постигнувања на учениците и наставниците во тековната година**	- стручни активи - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стопански субјекти - локална самоуправа	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	– Број на изработени паноа – Редовно ажурирање на Facebook страната и веб страната на училиштето

	2.2.2.2 **Истакнување на позитивни примери на континуирано успешни и редовни ученици на Facebook и WEB страната на училиштето**	- стручни активни - наставници - Совет на родители - тим за соработка - директор - стопански субјекти	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
2.2.3 Перманентна грижа за здравјето на учениците	**2.2.3.1** **Формирање на тим за перманентна грижа за здравјето на учениците**	- наставници - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019	- Број на одржани предавања и работилници - Помал број заболени ученици
	2.2.3.2 **Изработка на програма за превенција од заразни болести во соработка со Центарот за јавно здравје и Црвен крст**	- наставници - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Октомври, ноември и декември 2019	
	2.2.3.3 **Реализација на програмата за превенција од заразни болести**	- наставници - директор - стручна служба - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Јануари – јуни 2020	

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.3 Да се одржи континуитетот на ефективната соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница

Конкретни задачи	**Активности**	**Ресурси**		**Временска рамка**	**Критериуми**
		(Човечки) носители	**Физички**		

2.3.1 Зголемена соработка на родителите со наставните, стручна служба и директор	**2.3.1.1** **Редовно одржување Инфо - ден**	- тим за медиумско претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	Остварен поголем број на средби со родители Зголемен рој на родители на родителските средби Подобрување на успехот и редовноста
	2.3.1.2 **Индивидуални средби со родители според претходно изработен распоред за средби со родители**	- тим за медиумско претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
	2.3.1.3 **Зголемување на одзивот на родителите на средбите за советување на родители организирани од педагошко-психолошката служба**	- наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
2.3.2 Унапредување и продлабочување на соработката со заедницата	**2.3.2.1** **Планирање и реализарање на СПИН програмата**	- тим за медиумско претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	-Поголем број на склучени договори за СПИН програма Зголемен број на посети во локална средина и бизнис сектор -Обезбедување на одредена сума на донаторски средства
	2.3.2.2 **Планирање и реализирање на активности со локална заедница и бизнис сектор**	- тим за медиумско претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември 2019 - јуни 2020	
	2.3.2.3	- тим за медиумско	- простор	септември	

	Планирање и реализирање на Саем за бизнис и претприемништво	претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- хартија - пенкало - комјутер - печатар	2019 - јуни 2020	-Реализиран саем на бизнис и претприемништво Зголемен број на одобрени апликации за проекти
	2.3.2.4 Реализирање на тековни меѓународни проекти и подготовка на апликација за нови	- тим за медиумско претставување - стручни активи - наставници - директор - ученици	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	август2019 - јуни 2020	
2.3.3 Вклученост на родителите за соработка во делот на проекти од еколошка природа и меѓуетничка интеграција во образованието	**2.3.3.1 Вклучување на родителите во акција за собирање на стара хартија и пластика**	- директор - наставници - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Ноември 2019 Март 2020	- Зголемен број на активности организирани од училиштето во кои се вклучени родителите -Зголемена количина на собрана стара хартија и пластика
	2.3.3.2 Изработка и реализација на акционен план за Еко активности	- директор - наставници - стручна служба - тим за Еко активности	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември2019- мај 2020	
	2.3.3.3 Изработка и реализација на акционен план за МИО активности	- директор - наставници - стручна служба - тим за МИО	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	септември2019 - јуни 2020	

Подрачје 3 : Подобрување на материјалните ресурси за работа

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.1 Доопремување со наставни средства и материјали

Конкретни задачи	Активности	Ресурси		Временска рамка	Критериуми
		(Човечки) носители	Физички		
3.1.1 Зголемување на фондот на економска библиотека со стручна литература и списанија		- наставници - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Август – ноември 2019	- Изработена листа на потребна литература, - Записници од работа на тим за идентификување - Изработена листа на потребна литература - Остварени контакти со донатори - Донирани книги
		- наставници - тим за идентификување - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		
		- директор - наставници - тим за идентификување	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		
3.1.2 Континуирано обновување на наставните средства и помагала		- наставници - директор - стручна служба	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Септември 2019– јуни 2020	– Листа за потребни нагледни средства на ниво на активи и според профили – Обезбедени финансиски средства – Документи за снабдени нагледни средства
		- директор - наставници - тим за идентификување	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		

		- директор - наставници - тим за идентификување	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.2 Подобрување на услови од инфраструктурен карактер

Конкретни задачи	Активности	Ресурси		***Временска рамка	Критериуми
		(Човечки) носители	Физички		
3.2.1 Замена на подовите во училниците	***Активностите предвидени во ова подрачје зависат во голем дел од финансирање преку проекти, донации и други извори од МОН, општина Велес и останати релевантни фактори. Бидејќи се активности кои не можеме да ги реализираме самостојно преку самофинансирање, временските рамки предвидени за нивна реализација се само индикатор кога би биле изведени доколку се обезбедат финансиски средсва.	- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Мај–Јули 2020	– Изработена листа на реконструкцијата – Финансиски план – Листа на донатори – Извод од сметка – Нови врати и подови и документи за извршена замена – Изработена листа на реконструкцијата – Финансиски план – Листа на донатори – Извод од сметка
		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		
		- тим за идентификување - стручни лица - директор			
3.2.2 Замена на старите врати		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Мај–Јули 2020	

		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар		
3.2.3 Замена на покривот на училишната зграда		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Август 2019-јули 2020	– Изработена листа на реконструкцијата – Финансиски план – Листа на донатори – Извод од сметка
3.2.4 Уредување на училишниот двор		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Август-октомври 2019; март-јули 2020	– Изработена листа на реконструкцијата – Финансиски план – Листа на донатори – Извод од сметка
3.2.5 Нова фасада на училишната зграда		- тим за идентификување - стручни лица - директор	- простор - хартија - пенкало - комјутер - печатар	Август 2019-јули 2020	– Изработена листа на реконструкцијата – Финансиски план – Листа на донатори – Извод од сметка

VI. План за евалуација на годишната програма за работа

За да се постигне валидно следење на поставените задачи, да се добие увид во планираните активности се води план за евалуација. Проценката на успешноста ја добиваме во зависност од одговорот на следните прашања:

- Што и како работиме?
- Како ја следиме својата работа?
- Како знаеме дека сме успеале?

За јасно усмерување на енергијата, за ефективно работење кон поставените приоритети преку задачите и активностите го следиме планот за евалуација. Планот и самата евалуација ни даваат сигурност во работата, јасно вложување и увид во она што е веќе реализирано, а што не. На тој начин оноа што е недоволно остварено добива на предност и ефективно се поставува ангажманот на човечките и останатите ресурси.

Подрачје 1. Унапредување на наставниот процес

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 1.1 Зголемена примена на современи методи, ИКТ во настава и стандарди за оценување

Задача 1.1.1: Континуирана примена на современи методи во наставата

1. Критериуми за успех:

- подобрен среден успех на ниво на училиште за 0,2%
- намален број на слаби оценки по наставни предмети во однос на претходна година
- намален број на изостаноци за 3% на ниво на училиште

2. Инструменти:

- извештај од совет на година
- записници од наставнички совет
- дневник на паралелка

3. Динамика: септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: наставници, тим за идентификување, директор, стручна служба, ученици

Задача 1.1.2: Користење на ИКТ во наставата и стандарди за оценување на знаењата на учениците

1. Критериуми за успех:

-изработени софтвери по одделни предмети за унапредување на наставниот процес

2. **Инструменти:**

- училишна документација (дневник на паралелка, записници, извештаи)
- годишни, тематски и оперативни подготовки на наставниците
- подобрена транспарентност при оценувањето
- самооценување
- формативно и сумативно оценување со примена на методи на оценување

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: наставници, тим за идентификување, директор, стручна служба, ученици

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 1.2 Подобрување на редовноста и успехот на учениците

Задача 1.2.1 Правилно и точно евидентирање на изостаноците на учениците

1.Критериуми за успех:

-намален број на пропусти во евидентирањето на изостаноците
-навремена реакција и превземање мерки при зголемување на изостаноците
-подобрување на состојбата во евидентирањето на изостаноците во секој наредeн период во однос на претходниот

-Подобра посетеност на часовите од страна на учениците

2. Инструменти

- училишна документација (дневник на паралелка, записници, извештаи)

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: наставници, тим за идентификување, директор, стручна служба

Задача 1.2.2 Зголемување на соработката на учениците, родителите и наставниците во подбрување на редовноста

1. Критериуми за успех

-подобрена состојба во работата на класот и кај одредени ученици
-намален број на изостаноци во класот а и по ученик
-намален број на казнети ученици поради направени изостаноци

2. **Инструменти**

- училишна документација (дневник на паралелка, записници, извештаи)

3. Динамика: септември 2019-мај 2020

4. Носители на активностите: наставници, тим за идентификување, директор, стручна служба

Задача 1.2.3 Соработка на родителите, учениците и наставниците во подобрување на успехот на учениците

1. Критериуми за успех:

-подобрен успех во секој нареден период во однос на претходниот
-поголема соработка помеѓу родителите,учениците и наставниците
-повисоко ниво на самодоверба во сопствените сили
-изградено чувство на припадност на ученикот кон училиштето

2. **Инструменти:**

- училишна документација (дневник на паралелка, записници, извештаи)

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: наставници, тим за идентификување, директор, стручна служба, ученици

Подрачје 2. Перманентно унапредување на организациска клима и култура во училиштето

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.1 Мотивирање на наставниците за поинвентивна и интерактивна настава

Задача 2.1.1 Реализација на интерни и екстерни обуки за усовршување на вештини за менаџирање во училница

1. Критериуми за успех:

- записници од работата на тимот за идентификување на потреба за обука
- анкети за формирање на листа на потребни обуки
- 10 обучени наставници
- реализирани нагледни часови од секој обучен наставник

- примена на новите методи во наставата
- подобрување на квалитет на настава
- приближување на стручното образование кон потребите на пазарот на трудот

2. Инструменти:

- тематски и оперативни планови за наставни часови
- записници од извршениот увид на подготовките на наставниците

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: стручни активи, наставници, совет на родители, тим за соработка, директор, стручна служба, родители, ученици

Задача 2.1.2 Вклучување на поголем број на наставници во воннаставните активности со ученици

1.Критериуми за успех:

- Поголем број на наставници и ученици кои се вклучени во воннаставни активности

- Зголемен број на воннаставни активности

2. Инструменти:

- записници од воннаставните активности

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: наставници, класни раководители, директор, стручна служба, родители, ученици

Задача 2.1.3 Инволвирање на сите наставници во креирање на маркетинг стратегија за промоција на училиштето

1.Критериуми за успех:

- Запишани поголем број на ученици во училиштето
- Реализирани посети и одржани часови и работилници во основните училишта

- Реализиран отворен ден на училиштето

2. Инструменти:

- Извештаи од Маркетинг агенцијата на училиштето

3. Динамика:септември 2019- мај 2020

4. Носители на активностите: наставници, класни раководители, директор, стручна служба, родители, ученици

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.2 ***Оформување на учениците како креативни и морални личности кои ќе се интегрираат во современите текови на животот***

Задача 2.2.1 Поттик на учениците за надградување на сопствените знаења, вештини и способности

1. Критериуми за успех:

- Зголемен број на ученици и ментори кои ќе бидат пофалувани и наградувани

2. Инструменти:

- записници и извештаи

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4.Носители на активностите: стручни активи, наставници, Совет на родители, директор**,** стопански субјекти, тим за соработка

Задача 2.2.2Промовирање на индивидуалниот развој и личноста на ученикот

1.Критериуми за успех:

- Број на изработени паноа
- Редовно ажурирање на facebook страната и веб страната на училиштето

2. Инструменти:

- пано
- ажуриран WEB портал

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4.Носители на активностите: тим за медиумско претставување, стручни активи, наставници, директор, ученици

Задача 2.2.3 Перманентна грижа за здравјето на учениците

1.Критериуми за успех:

- Број на одржани предавања и работилници

- Помал број заболени ученици

2. Инструменти:

- извештај од реализација на Програмата за превенција од заразни болести

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4.Носители на активностите: тим за медиумско претставување, стручни активи, наставници, директор, ученици

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 2.3 Да се одржи континуитетот на ефективната соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница

Задача 2.3.1 Зголемена соработка на родителите со наставниците, стручната служба и директор

1. Критериуми за успех:

- Остварен поголем број на средби со родители
- Зголемен рој на родители на родителските средби
- Подобрување на успехот и редовноста

2. **Инструменти:**

- Извештаи и записници од остварени средби

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4.Носители на активностите: тим за медиумско претставување, стручни активи, наставници, директор, ученици

Задача 2.3.2 Унапредување и продлабочување на соработката со заедницата

1. Критериуми за успех:

- Поголем број на склучени договори за СПИН програма
- Зголемен број на посети во локална средина и бизнис сектор
- Обезбедување на одредена сума на донаторски средства
- Реализиран саем на бизнис и претприемништво
- Зголемен број на одобрени апликации за проекти

2. **Инструменти:**

- Извештаи од соработка со заедницата

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4.Носители на активностите: тим за медиумско претставување, стручни активи, наставници, директор, ученици

Задача 2.3.3 Вклученост на родителите за соработка во делот на проекти од еколошка природа и меѓуетничка интеграција во образованието

1. Критериуми за успех:

- Зголемен број на активности организирани од училиштето во кои се вклучени родителите
- Зголемена количина на собрана стара хартија и пластика

2. **Инструменти:**

- изработена апликација од учество на проекти
- одржани работилници за подигнување на свеста за меѓуетничка толеранција
- изработен штанд за претставување на етникумите во училиштето на Отворен ден на училиштето

3. Динамика:септември 2019 – јуни 2020

4. Носители на активностите: работнагрупа, директор, наставници, стручна служба

Подрачје 3. Подобрување на материјалните ресурси за работа

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.1 ***Доопремување со наставни средства и материјали***

ЗАДАЧА 3.1.1Зголемување на фондот на економската и правната библиотека со стручна литература и списанија

1. Критериуми за успех:

- снабдени 50 книги со стручна литература
- донирани книги

2. Инструменти:

- список на потребна стручна литература
- Записници од работа на тим за идентификување

3. Динамика: август - октомври 2019

4. Носители на активностите: директор, наставници, тим за идентификување, донатори

Задачи 3.1.2 Континуирано обновување на наставните средства и помагала

1. Критериуми за успех:

- снабдени наставни средства и помагала
- обезбедени финансиски средства

2. Инструменти:

- листа за потребни нагледни средства на ниво на активи и според профили
- документи за снабдени нагледни средства

3. Динамика: август - ноември 2019

4. Носители на активностите: директор, наставници, тим за идентификување, донатори

РАЗВОЈНА ЦЕЛ 3.*2 Подобрување на услови од инфраструктурен карактер*

Задача 3.2.1 Замена на подови во училниците

1. Критериуми за успех:

- нови подови

2. **Инструменти:**

- подготовка на елаборат и изработување на проектно-техничка документација
- финансиски план
- документи за извршена замена

3. Динамика: мај– јули 2020

4. Носители на активностите: тим за набавка, тим за идентификување, директор

Задача 3.2.2 Замена на вратите во училниците

1. Критериуми за успех:

- нови врати

2. **Инструменти**

- подготовка на елаборат и изработување на проектно-техничка документација
- финансиски план
- документи за извршена замена

3. Динамика: мај– јули 2020

4. Носители на активностите: тим за набавка, тим за идентификување, директор

Задача 3.2.3 Замена на покривот на училишната зграда

1. Критериуми за успех:

- нов покрив

2. **Инструменти**

- подготовка на елаборат и изработување на проектно-техничка документација
- финансиски план
- документи за извршена замена

3. Динамика: август 2019 – јули 2020

4. Носители на активностите: тим за набавка, тим за идентификување, директор

Задача 3.2.4 Уредување на училишниот двор

1. Критериуми за успех:

- хортикултурно уреден двор

2. **Инструменти**

- подготовка на елаборат и изработување на проектно-техничка документација
- финансиски план
- документи за извршена замена

3. Динамика: август –октомври 2019; април- јули 2020

4. Носители на активностите: тим за набавка, тим за идентификување, директор

Задача 3.2.5 Нова фасада на училишната зграда

1. Критериуми за успех:

- нова фасада и заштеда на енергија

2. **Инструменти**

- подготовка на елаборат и изработување на проектно-техничка документација
- финансиски план
- документи за извршена замена

3. Динамика: август 2019 – јули 2020

4. Носители на активностите: тим за набавка, тим за идентификување, директор

VII Насоки за активности во учебната 2019/2020 година, утврдени врз основа на спроведената самоевалуација

На крајот на учебната 2018/2019 година се спроведе самоевалуација за работата на училиштето за периодот 2017-2019 година, од која произлегоа неколку индикатори и приоритети, кои се вметнаа во Годишната програма на ОСУ „Јовче Тесличков“ за учебната 2019/2020 година. Како приоритети кои треба да се исполнат во учебната 2019/2020 година беа истакнати:

- Барање начин за осовременување на наставата во училиштето преку снабдување со повеќе материјално-технички средства
- Обезбедување поголема финансиска поддршка од надлежните органи и бизнис заедницата за реконструкција на кровната конструкција, уредување на училишниот двор со зелени површини
- Утврдување на активности за мотивирање за постигнување на повисоки резултати на учениците, а со тоа и поголема афирмација и промоција на училиштето
- Подобрување на училишната клима преку зацврстување на врската наставник-ученик-родител и подобрување на нивото на комуникација помеѓу наставниците, на релација наставник-ученик и релација наставни

Истите се опфатени и во самиот Развоен план за работа на училиштето за периодот 2017-2021, со што може да се истакне дека училиштето целосно и посветено се труди да ги реализира во претстојната учебна година.

Во состав на Годишната програма за работа на училиштето се и програмските прилози: Програма за работа на директор, Програма заработа на психолог, Програма за работа на Наставнички совет, Програма за оценувањето на учениците, Програма за работа на Училишен одбор, Програма за работа на Совет на родители, Програма за работа на стручните активи, Програма за работа на класните раководители, Програма за изведување на екскурзиите, Програма за професионален развој,Програма за јавна и културна дејност, Програма за „Безбедни училишта- хармонична средина“,Програма за советување на родителите, Програма за работа на ученичка заедница, Програмски прилог за работа на библиотеката, Програма за професионална ориентација на учениците, Програма за грижа за здравјето на учениците.

Директор

Оливера Коцевска

Претседател на Училишен одбор

Илија Петровски

ОСУ “ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ” - ВЕЛЕС

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ЕКО УЧИЛИШТЕТО

Свеста за вредноста на животната средина е основа за нејзиното Зачувување и унапредување. Таа се формира под влијание на многу фактори какошто се: културата, воспитувањето, образованието, општеството во кое живееме и друго. Еко програмата има за цел стекнатото знаење на темата животна средина да се примени во пракса. Преку оваа програма ќе ја подигнеме свеста наученицитe, наставниците, техничкиот персонал, родителите и сите други кои севклучени директно или индиректно во училишната заедница на темата заштита на животната средина, а со тоа ќе се овозможи теоретското знаење да се примени восекојдневниот живот.

МИСИЈА

МОЕ УЧИЛИШТЕ, МОЕ ОГЛЕДАЛО !
МЕНУВАЈ СЕ СЕБЕСИ, ЗА ДА ЈА ПРОМЕНИШ ОКОЛИНАТА

ВИЗИЈА

НЕКА НАШЕТО УЧИЛИШТЕ БИДЕ МУЗЕЈ ПОД ОТВОРЕНО НЕБО !

Содржина

- **Членови наЕкоодборот**
- **Членови на Еко патролата**
- **Целнапрое**
- **Екостандарди**
- **Заштеданаенергија**
- **Заштеданавода**
- **Одржувањеназградатаиздравасрединавоучилиштето**
- **Уреденеколошкидвор**
- **Планзаактивности2019/2020**
- **Екокалендар2019/2020**
- **ПРОГРАМА „ИНТЕГРАЦИЈАНАЕКОЛОШКАТАЕДУКАЦИЈАВОМАКЕДОНСКИОТОБРАЗОВЕНСИСТЕМ”ИНТЕГРИРАНОПЛАНИРАЊЕВОНАСТАВАТА**

III. **Заштеданаенергија**
IV. **Заштеданавода**
V. **Одржувањеназградатаиздравасрединавоучилиштето**
VI. **Уреденеколошкидвор**

ФОРМУЛАР ЗА ЧЛЕНОВИ НА ЕКО-ОДБОРОТ
Учебна година 2019/2020

VII. **Податоци за училиштето**

Училиште	ОСУ „ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ“
Општина	ВЕЛЕС
Адреса	КУКУШКА БРОЈ 37
Директор	Оливера Коцевска
Телефон	076-359-060

Фах	043-231-089
Е-пошта	usojtv@yahoo.com

VIII. **Податоци за формираниот Еко-одбор**

	Име и презиме	Телефон	Е-пошта
Координатор на Програмата	**Биљана Стефаноска**	**075-221-640**	**biljanastefanovska1@gmail.com**
Претседател на Еко-одбор	**Оливера Коцевска**	**076-359-060**	**0livera_kocevska@yahoo.com**

Членови на Еко-одбор:

	Име и презиме	**Позиција**	**Институција**
1.	Оливера Коцевска	Директор	училиште
2.	КатеринаЕфремова	Психолог	училиште
3.	Биљана Стефаноска	Координатор	училиште
4.	Наташа Јорданова	Совет на родители	Основно училиште
5.	Дијана Иванова	новинар	медиум
6.	Горан Цветановски	наставник	училиште
7.	Драган Стефаноски	Родител	
8.	Шуркова Билјана	Еколог	ЕЛС
9.	Наковска Пале	Ученик	училиште
10.	Бојан Стефаноски	Ученик	училиште
11.	Никола Дервишов	Ученик	училиште
12.	Пеева Меги	Ученик	училиште
13.	Сараулева Лилјана	Ученик	училиште

I. Изјава

Јас, Оливера Коцевска директор на ОСУ „Јовче Тесличков“-Велес со целосна морална и деловна одговорност изјавувам дека сите дадени податоци во овој формулар се точни и одобрени од страна на советот на училиштето. За сите промени во горенаведените податоци навремено ќе ја известиме канцеларијата на Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ при Министерството за образование и наука.

Директор	**Датум/општина**
Оливера Коцевска	**30.08.2019 год., Велес**

Членови на ЕКО – ПАТРОЛАТА

Релизација на активностите според ЕКО – КАЛЕНДАРОТ 2019/2020

1. Биљана Стефаноска – Кординатор
2. Петре Манев – Хаус мајстор
3. Златко Петревски – Хигиеничар
4. Дене Јакимовски – Наставник
5. Рената Софијанова – Наставник
6. Марија Лефкова Куновска – Наставник
7. Стефаноски Бојан – Ученик
8. Никола Дервишов – Ученик
9. Милошева Симона – Ученик

- Целнапроектот:

1. Развивањенаеколошкатасвесткајучениците преку:
1. Интеграцијанаеколошкатаедукацијапрекунејзиноимплементирањевонаставниотпроцес,
2. Собирниакции,
3. Истражувачкиактивностиипрезентациипоповодзначаниденовиод ЕКОкалендарот,
2. Негувањенастекнатитенавикизасобирањенахартијаипластика,
3. Изготвувањенаотворена-“ЕКОУЧИЛНИЦА“ воучилишниотдвор,

- Информирањеиинволвирањенајавностазакористењетонахартијатаипластиката,какоизаситеактивностиспроведениво насоканаостварувањетонацелитенапроектот.

ЕКО-КОДЕКС НА НАШЕТО УЧИЛИШТЕ

-Проветрувај ги училниците-Диши слободно;

-Иаздвојувај ја хартијата во посебни корпи-Спаси ги шумите;

-Издвојувај ја пластиката и лименките-Биди совесен

-Штеди ја разумно енергијата-Изгаси го светлото;

-Штеди ја водата денес-За да не бидеш жеден утре

-Чувај ја површината и зелената во дворот околината;

Изјава	ЗАШТЕДАНАЕНЕРГИЈА
Полиса	Рационалнокористењенаелектричнатаитоплинскатаенергија.

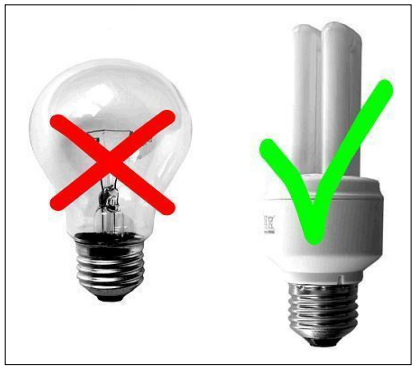
-

Реупотребувај ја амбалажата-Биди креативен и обичен;

-Не го фрлај ѓубрето на подот-Дај кош;

ЕКО-СТАНДАРД1.

ЗАШТЕДАНАЕНЕРГИЈА

Цели	Намалувањенапотрошувачкатанаелектричнаенергијаза10%воспоредбасо претходнатагодина.
Точкизаакција	1. Редовночистењенапрозорците(еднашнеделно)замаксималноискористувањенасончеватаенергија. 2. Истакнувањенаупатствазарационалнокористењенаелектричнаитоплинскаенергија. 3. Формирањенаеко-патроли(групанаученици)вклученивореализацијанаточкитенаакција, коиќегоследат,надгледуваатиконтролираатпроцесотнаимплементацијанаовиеактивности.
Индикатори	1. Чистипрозорци. 2. Бројнаистакнатиупатствазарационалнокористењенаелектричнаитоплинскаенергијавозградата. 3. Листасоимињаначленовитенаеко-патролатаибројнаспроведениакции.
КРАЕНРЕЗУЛТАТ	**10%НАМАЛЕНИСМЕТКИЗАЕЛЕКТРИЧНАИТОПЛИНСКАЕНЕРГИЈАВОСПОРЕДБАСОПРЕТХОДНАТАГОДИНА.**

ЕКО-СТАНДАРД2.

ЗАШТЕДАНАВОДА

Изјава	**ЗАШТЕДАНАВОДА**
Полиса	Рационалнокористењенаводатавоучилиштата
Цели	Намалувањенапотрошувачкатанаводаза10%воспоредбасопретходна тагодина.
Точкизаакција	Истакнувањенаупатствазарационалнокористењенаводата. A) Назначувањенаодговорнилицасогласнобројотнапаралелкиисменивоучилиштето,заспроведувањенагоренавденитеточкинаакција. B) Формирањенаеко-патроли(групанаученици,односнодеца)вклученивореализацијанаточкитенаакција,коиќегоследат,надгледуваатигоконтролираатпроцесотнаимплементацијанаовиеактивности.
Индикатори	1 Бројнаистакнатиупатствазарационалнокористењенаводата. 2 Имињанаодговорнителицаиизвештајзаспроведувањенагоренавденитеточкинаакција. 3 Листасоимињаначленовитенаеко-патролатаибројнаспроведениакции.
КРАЕНРЕЗУЛТАТ	**10%НАМАЛЕНИСМЕТКИЗАВОДАВОСПОРЕДБАСОПРЕТХОДНАТА ГОДИНА.**

ЕКО-СТАНДАРД3.

ОДРЖУВАЊЕНАЗГРАДАТАИЗДРАВАСРЕДИНАВОУЧИЛИШТЕТО

Изјава	**ОДРЖУВАЊЕНАЗГРАДАТАИЗДРАВАСРЕДИНАВОУЧИЛИШТЕТО**
Полиса	Здраваичиставнатрешнасрединазаучењеиработење.
Цели	Обезбедувањеназдравиусловизаработењеипрестојвоучилиштетоиградинката.
Точкизаакција	2. Разубавувањенаходниците,канцелариитеиучилницитесоцвеќиња. 3. Истакнувањенаупатствазаодржувањеназградаиздравасрединавоучилиштетовоситепростории. 4. Формирањенаеко-патроли(групанаученици,односнодеца)вклученивореализацијанаточкитенаакција,коиќегоследат,надгледуваатиќегоконтролираатпроцесотнаимплементацијанаовиеактивности.
Индикатори	1. Бројнадоброодржанисаксискицвеќиња. 2. Бројнаистакнатиупатствазаодржувањеназградатаиздравасрединавоучилиштетовоситепростории. 3. Листасоимињаначленовитенаеко-патролатаибројнаспроведениакции.
КРАЕНРЕЗУЛТАТ	**ЗДРАВАИЧИСТАСРЕДИНАЗАУЧЕЊЕИРАБОТЕЊЕВОУЧИЛИШТЕТО.**

ЕКО-СТАНДАРД4.

Изјава	**УРЕДЕНИЕКОЛОШКИДВОР**
Полиса	Уреденифункционалендворкојевосогласностсопотребитезаза штитанаживотнатасредина.
Цели	Функционалноуредендворспоредситееколошкипараметринан ачиннакојмаксималноќекористизапотребитенаситекоипрестоју ваатвоучилиштетоиградинката.
Точкизаакција	I. Садењеналокалницвеќиња. II. Оградувањенадворотсоживаоградаипоставувањеклупи . III. Поставувањеиозначувањенакорпизаорганскоѓубре,зах артијаизапластика. IV. Изработканапланзанаводнување(системкапкапокапка, собирањенадождовницата,распореднаденовизанаводн увањеспоредзеленилотосокористењенатехничкаводаи слично) V. Редовночистењенадворот. VI. Одржувањеназеленилото(редовнокастрењеназеленил отоикосењенатревата). VII. Означениместасоизработениипоставенизнацивидливи заситеводворот(заместозаигра,местозаодмор,местока дештонетребадасегазиислично. VIII. Формирањенаеко-патроли(групанаученици,односнодеца)вклученивореал изацијанаточкитенаакција,коиќегоследат,надгледуваат иќегоконтролираатпроцесотнаимплементацијанаовиеа ктивности.

ПРОГРАМА „ИНТЕГРАЦИЈА НА ЕКОЛОШКАТА ЕДУКАЦИЈА ВО МАКЕДОНСКИОТ ОБРАЗОВЕН СИСТЕМ“
ИНТЕГРИРАНО ПЛАНИРАЊЕ ВО НАСТАВАТА

Училиште ОСУ Јовче Тесличков

Учебна година 2019/2020
(предметна настава)

ЕКО-СТАНДАРД 1: ЗАШТЕДА НА ЕНЕРГИЈА
Полиса: Рационално користење на електричната и топлинската енергија во училишната зграда.
Цел: Намалување на потрошувачката на електрична и топлинската енергија за 10% во споредба со претходната година.

Точка на акција	**Одговорен**	**Начин на реализација**	**Година**	**Време на реализација**
Замена на сите светилки со енергетско штедливи светилки.	Математика Наставник Горан Цветановски	Пресметка на бројот на светилките во училиштето; светилките кои треба да бидат заменети; пресметка на трошоците за замена	Ученици од прва година и втора година	Септември 2019
Ефекти на трошоците за електрична енергија после замената со штедливи сијалици	Сметководство и Практична настава Нас.Елица Илиева	Книжење на трошоците за електрична енергија после замената со штедливи светилки и анализа на остварувањето во трошоците	Ученици од трета година	Октомври 2019
Практична едукација за производство на Еко дизел	Проектна активност во соработка со Еколошко друштво ,,	Одржување на едукација на ученици и наставници за производството на еко дизел	Претставници од сите години	Ноември 2019

	Вила зора,,			
Заштеда на енергенс за загревање на училишната зграда	Статистика Нас.Андовска Бранка	1. Статистичко истражување Собирање на статистички податоци- 2. Статистичко прикажување на добиените резултати Табеларно прикажување на статистички податоци 3. Графичко покажување на статистички податоци Средни големини 4. Пресметување на просечна потрошувачка на енергенс по одел на аритметичка средна големина 5. Споредбена анализа за изминатите 5 години	Ученици од трета година	Октомври 2019 Ноември 2019
Изработка на блог и ажурирање на веб страна	Информатика нас.Панов Антонио	Изработка и тековно ажурирање на блог и веб страна Тема: Компјутерски мрежи и интернет	Прва година	Декември 2019
Изработка на брошури	Информатика нас.Панов Антонио	Изработка на брошури за рационално користење на електричната и топлинската енергија Тема Персонално издаваштво	Втора година	Април 2020
Заштеда на електрична енергија со користење на нови методи на топлотна изолација	Практична работа економски техничар Нас.Манаскова Каролина	Примена на топлотна изолација со смалување на CO2 во околината Тема -Евиден. на материјали и трошоци	Втора година	Мај 2020
Изработка на проектни активности	слободни активности од природни науки Нас.Методија Бузалковски	Изработка и презентација на проекти на тема -Глобални климатски промени - Алтернативни извори на енергија	Трета година	Мај 2020
Изработка на проекти на	Економска географија	Нуклеарни горива и останати	Трета година	Ноември,

зададена тема	Методија Бузалковски	енергетски извори Тема3 Индустрија и разместеност на индустриското производство во светот		2019
Дебата на тема “Прозорците и вратите од ПВЦ се подобри од дрвените“	Координаторот Еко-Патролата Како и членовите на Еко-Одборот	Организирање на дебата заради спротивставување на позитивните и негативните ефекти од замената на дрвените врати прозорци со ПВЦ	Четврта година	Декември 2019
Реализација на содржини од програмата за животни вештини	Сите класни раководители од трета година	Тема: однос кон животната средина Работилница:Непотребно трошење енергија	Трета година	Декември 2019
Реализација на содржини од програмата за животни вештини	Сите класни раководители од втора година	Тема: однос кон животната средина Работилница: Гужва	Втора година	Декември 2019

ЕКО-СТАНДАРД 2: ЗАШТЕДА НА ВОДА

Полиса: Рационално користење на водата во училишната зграда и двор.

Цел: Намалување на потрошувачката на вода за 10% во споредба со претходната година.

Точка на акција	**Одговорен**	**Начин на реализација**	**Одделение**	**Време на реализација**
Анализа на состојбата на водоводната инсталација	Еко патрола заедно со домарот во училиштето	Изработен извештај за состојбата на водоводната инсталација		Август – септември 2019
Замена и санирање на сите нефункционални чешми во зградата	Математика Горан Цветановски	Проценка на бројот на чешмите во училиштето кои треба да се заменат; пресметка на трошоците за замена Изработен извештај од домарот за извршената замена	Ученици од прва година	Септември – октомври 2019
	Математика	Пресметка на број тоалетни		

Замена и санирање на сите стари тоалетни казанчиња со нови штедливи тоалетни казанчиња во зградата	статистика Горан Цветановски	казанчиња во училиштето кои треба да се заменат; пресметка на трошоците за замена Изработен извештај од домарот за извршената замена	Ученици од прва и трета година	Септември – ноември 2019
Изработка на еколошки кодекс на однесување,Поставување во сите училници и простории	Училишна виртуелна компанија Нас.Илиевска Елица	Примена на екологијата во однесувањето на учениците во просторијата на УК	Ученици од Четврта година	Септември 2019
Истакнување на упатства за рационално користење на водата	Стручниот актив од Општествени и Природни науки,како и Новинарската секција	Содржинско, естетско, графичко, уредување, средување и истакнување на упатства за рационално користење на водата	Ученици од втора и трета година Еко патрола	Октомври – ноември 2019
Обезбедување на техничка вода за одржување на зелените површини во дворот	Слободни часеви на училиштето Техничка служба на училиштето	Пресметка на трошоците за обезбедување на средства за собирање дождовница. Поставување на бурињa за собирање на дождовницата Рационално користење техничка вода за одржување на зелените површини во дворот	Ученици од трета и четврта година година Еко патрола	Октомври – декември 2019
Изработка на флаер со еколошки пораки	Практична работа економски техничар Нас.Манаскова	Изработка на пропаганден материјал	Четврта година	Март 2020

	Каролина	Тема: Маркетинг сектор		

ЕКО-СТАНДАРД 3: ОДРЖУВАЊЕ НА ЗГРАДАТА И ЗДРАВА СРЕДИНА ВО УЧИЛИШТЕТО
Полиса: Здрава и чиста внатрешна средина за учење и работење.
Цел: Обезбедување на здрави услови за учење и работење во училиштето.

Точка на акција	**Одговорен**	**Начин на реализација**	**Година**	**Време на реализација**
Ослободување од непотребни предмети во зградата	Слободни часеви на училиштето Техничка служба на училиштето	Отстранување од училиштето и училишниот двор на сите непотребни предмети (стари клупи, расходовани врати и прозорци,табли и сл.)	Ученици од трета и четврта година Еко патрола	Јуни- септември 2019
Чистење на ходниците (по секој работен ден), канцеларии, училници и филскутурни сали со различни крпи,како и со еко-средства	Техничка служба на училиштето	Состанок со Еко-одборот,тимови од ученици набавка на еко-средства,Презентација на учениците за еко средствата,активности за реализација		Септември 2019– јуни 2020
Чистење на ходниците, канцеларии, училници и филскутурни сали со користење на еколошки или нетоксични средства	Наставници Бузалков Методија Јакимов Дене Еко патрола Техничка служба на училиштето	Истражување на пазарот на еколошки или нетоксични средства; пресметка на трошоците за нивна набавка Користење на еколошки или нетоксични средства при одржувањето на хигиената	Ученици од втора и трета година Еко патрола	Септември, Октомври 2019 Октомври – ноември 2019
Бојадисување на ѕидовите со еколошки бои	Наставници Бузалков Методија Јакимов Дене	Истражување на пазарот на еколошки бои; пресметка на трошоците за нивна набавка	Ученици од втора и трета година	Октомври- декември 2019

	Еко патрола Хаусмајсторот на училиштето	Користење на еколошки бои при бојадисување на ѕидовите	Еко патрола	Јуни-јули 2020
Истакнување на упатства за одржување на зграда и здрава средина во училиштето во сите простории	Македонски јазик; ликовно восп. информатика новинарска секција	Содржинско, естетско, графичко, уредување, средување и истакнување на упатства за одржување на зграда и здрава средина во училиштето во сите простории	Ученици од трета и четврта година Еко патрола	Октомври – ноември 2019
Активности по еко календарот	Проектна активност во соработка со Еколошко друштво „Вила зора“	1.Одбележување на денот на дрвото 2.Изработување и поставување на корпи од хартија 3.Собирање на пластични шишињахартија 4.Одбележување на деновите на екологија 5.Одбележување на денот на планетата Земја- настава во природа 6.Одбележување на ,, Светскиот ден на екологијата,,	Еко патрола Еко патрола Еко патрола Еко патрола Еко патрола Еко патрола Еко патрола	Ноември 2019 Март 2020 Декември 2019 Март 2020 Јануари-Февруари 2020 Април 2020 Април 2020 Мај 2020

Евиденција на трошоците во производството со примена на еколошки норми	Сметководство Нас. Илиева Елица	Намалување на трошоците за суровини, материјали и амбалажа преку примена на еколошки норми	Втора година	Април 2020
Истражување и презентација на зададена тема	Историја нас. Биљана Стефаноска	Загадување на воздухот како последица од новите технички изуми Зголемување на свеста за опасноста од нуклеарното оружје	Прва година	Април – Мај 2020
Унапредување на животна средина	Нас. Петрушевска Снежана 2. Практична настава 3. Практична настава	Изработка на деловно писмо со еколошка тема Изработка на постери	II година IV година	Октомври 2019 Април-мај 2020
Што се случува со отпадот?	Менаџмент Проф. Илија Петровски	Менаџерот како мотиватор	четврта година	Април 2020
Промовирање на здрав начин на живот	Математика Радмила Андовска	Во корелација со темата: Проста каматна стапка, решавање на задачи со примена на проста каматна сметка на алтернативна заштеда – наспроти трошоци за цигари	трета година	Октомври, 2019
Промовирање на здрав начин на живот	Математика Радмила Андовска	Во корелација со темата: Проста каматна стапка, решавање на задачи со примена на влоговна сметка - влогови наспроти трошоци за цигари	трета година	Октомври, 2019
Реализација на содржини од програмата за животни вештини	Сите класни раководители од прва година	Тема: Здраво живеење Работилница: Фактори на здравје	Прва година	Декември 2019

		Тема: Однос кон животната средина Работилница: Пермакултура	Прва година	Март 2020
Реализација на содржини од програмата за животни вештини	Сите класни раководители од втора година	Тема:Здраво живеење Работилница: Хранливи и нездрави Тема: Однос кон животната средина Работилница: Зелена активност	Втора година Втора година	Декември 2019 Март 2020
Реализација на содржини од програмата за животни вештини	Сите класни раководители од трета година	Тема: Здраво живеење Работилница:Опасни емулгатори	Трета година	Март 2020
	Сите класни раководители од четврта година	Тема: Здраво живеење Работилница:Нездрава линија	Четврта година	Март 2020
Изработка на хамери Изработка на power point презентација	Наставник Марија Левкова Куновска	Хамери со слогани за подигање на еколошката свест кај учениците за одржување на чиста училишна зграда Powerpoint презентацијата ќе содржи искуства од училишта во развиени земји со висока еколошкасвест	Ученици од прва и трета година	Ноември и Декември 2019

ЕКО-СТАНДАРД 4: УРЕДЕН И ЕКОЛОШКИ ДВОР

Полиса: Уреден и функционален двор кој е во согласност со потребите за заштита на животната средина.

Цел: Функционално уреден двор според сите еколошки параметри на начин на кој максимално ќе користи за потребите на сите кои престојуваат во училиштето.

Точка на акција	**Одговорен**	**Начин на реализација**	**Година**	**Време на реализација**
Отстранување на непотребни и нефункционални предмети и растенија од дворот(исушени цвеќиња и дрва , скршени клупи, скршени корпи и сл.)	Службеник за одржување на дворот Златко Петревски Еко патрола	Редовно и континуирано отстранување на непотребни и нефункционални предмети и растенија од дворот Организирани активности во рамки на денот на екологијата	Ученици од сите години	Континуирано според потребите во текот на целата учебна година
Садење на локални дрвја	Службен. за одржување на дворот Златко Петревски Еко патрола	Набавка на цвеќиња,Состанок со Еко-Одборот,акција за садење Организирани активности во рамки на денот на екологијата и денот на дрвото	Ученици од сите години	Согласно календарот за еколошка акција
Санирање(бојадисување, врзување, лепење и слично) на металната оградата или замена на оштетената ограда со нова	Служба за одржување на дворот Ангажирано надворешно лице	Санирање на металната оградата или замена на оштетената ограда со нова Оградување на дворот со метална ограда	Ученици од сите години	Сепрември 2019
Оградување на дворот со жива ограда и поставување на клупи (во еден дел од дворот)	Слободни часови-соработка со ЈП Дервен	Обезбедување на жива ограда Оградување на дворот со жива ограда Обезбедување на клупи и нивно поставување	Ученици од сите години	Сепрември 2019
Поставување и означување на	Проектна	Организирање на проект за	Ученици од сите	

корпи за органско ѓубре, за хартија и за пластика.	активност во соработка со Еколошко друштво Вила зора	обезбедување ,поставување и означување на корпи за органско ѓубре, за хартија и за пластика	години	Март- април 2020
Редовно чистење на дворот	Служба за одржување на дворот Еко патрола	Одржување на уреден и чист двор		Септември 2019– мај 2020
Одржување на зеленилото редовно кастрење на зеленилото и косење на тревата	Служба за одржување на дворот Еко патрола	Искосена трева, искастрени и уредени дрвја		Септември 2019– мај 2020
Истражувачка активност-изработка на проект и презентација	Основи на Правото Петров Љупче	Развивање на еколошка свест кај учениците за училишната средина	прва година	декември 2019
Пишување состав на тема ,,Здрава животна средина,, Секција руски јазик,,изработка на постер за екологија,, Дебата на тема за екологија	Руски јазик Македонка Миланова	самостојна работа и употреба на нови зборови	втора година	ноември 2019

ПОВРЗУВАЊЕ СО НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Училиште ОСУ ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВОпштина ВЕЛЕС
Учебна година 2019/2020
(предметна настава)

I. ТЕМА: ВОДА

Еколошки содржини	Предмет	Одделение	Наставна содржина	Број на часови	Време на реализација

1.	Значење на водата за живиот свет	Македонски јазик	Трета година	Изработка на Есеј	1	Октомври-2019
2.	Извори на вода и нивна искористеност					
3.	Загадување на водата	Бизнис	Трета година	Општествана Одговорност	2	Февруари 2020
4.	Рационално користење на водата					
5.	Обезбедување на техничка вода	Деловно работење	Втора година	Контрола на квалитетот на водата	1	Февруари 2020

II.ТЕМА: ЕНЕРГИЈА

	Еколошки содржини	**Предмет**	**Одделение**	**Наставна содржина**	**Број на часови**	**Време на реализација**
1.	Значење на енергијата за живиот свет	Македонски јазик	Трета година	Изработка на Есеј на зададена тема	1	Октомври -2019
2.	Извори на енергија и нивна искористеност					
3.	Видови енергија					
4.	Рационално користење на енергијата	Статистика	Трета година	Заштеда на енергенс за загревање на Училишната зграда	2	Октомври Ноември 2019
5.	Обезбедување на енергија преку алтернативни извори: соларен систем/фотоволтаици/ветерници	Маркетинг	Четврта година	Продажна Промоција	2	Мај 2020
6.	Изработка на упатства за рационално користење на енергијата					
7.	Анализа на состојбата на електричната инсталација					
8.	Подигање на свеста на поширокатa заедница (домот, локалната заедница и сл.)					
9.	Дистрибуција на енергијата					

10.	Врската помеѓу енергијата и емитувањето на карбон диоксид					
11.	Енергијата и климатските промени	Германски јазик	Втора година	Животна околина	3	Октомври Ноември 2019
12.	Енергијата и одржливиот развој					
13.	Значење на енергијата за живиот свет					
14.	Изработка на брошури	Информатика	Втора година	Изработка на брошури за рационално користење на електричната и топлинската енергија	1	Април 2020

III.ТЕМА: ОДРЖУВАЊЕ НА ЗГРАДАТА И ЗДРАВА СРЕДИНА ВО УЧИЛИШТЕТО/ГРАДИНКАТА

	Еколошки содржини	Предмет	Одделение	Наставна содржина	Број на часови	Време на реализација
1.	Важноста на хигиената во зградата					
2.	Еколошки средства за одржување на хигиена					
3.	Еколошки бои за бојадисување					
4.	Неупотребливи предмети					
5.	ПВЦ амбалажа					
6.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за хигиената и здрава средина	Конституционо Уредување	1-Б	Одржување на здрава средина	1	Декември 2019
7.	Влијанието на хигиената врз здравјето					
8.	Влијанието на човекот врз средината	Секретарско работење	4-Б	Подигање на еколошката свест за одржување на чиста	1	Март 2020

				средина.преку одржување на Семинар		
9.	Анализа на состојбата во училишната зграда					
ВКУПНО						

IV.ТЕМА: УРЕДЕН ДВОР

Еколошки содржини		Предмет	Одделение	Наставна содржина	Број на часови	Време на реализација
1.	Важноста на дворот					
2.	Биодиверзитетот во дворот					
3.	Анализа на функционалноста на дворот					
4.	Важноста на хигиената во дворот					
5.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за хигиената во дворот					
6.	Изработка на упатства за одржување на дворот	Македонски јазик-	Прва година	Содржинско, естетско, графичко, уредување, средување и истакнување на упатства за одржување на дворот	1	Октомври – ноември 2019
7.	Наводнување на зелени површини					
8.	Хортикултурално уредување					
9.	Компост и компостирање					
ВКУПНО						

V.ТЕМА: ОТПАД

Еколошки содржини	Предмет	Одделение	Наставна содржина	Број на часови	Време на реализација

1.	Видови отпад					
2.	Анализа на отпадот во зградата и дворот					
3.	Селекција на отпад					
4.	Рециклирање	Економија-Изборен	Трета година	Процес на работа по сектори,Рециклирање на стара амбалажа,Изработка на ѕиден весник	1	Декември 2019
5.	Реупотреба					
6.	Депонии и диви депонии					
7.	Влијанието на отпадот врз здравјето и средината	Англиски јазик	Прва година	Последици за човекот и животната средина од отпадните материјали кои се наоѓаат како во внатрешноста на зградата на училиштето така и во животната средина	1	Декември-2019
8.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за управување со отпад	Германски јазик	Втора година	Како до помалку отпад-Почиста животна средина	3	Октомври-Ноември 2019
9.	Изработка на упатства за управување со отпад					
10.	Анализа на состојбата со отпадот во зградата и дворот					
11.	План за намалување на отпадот	Деловно работење	Втора година	Складирање на Отпадот Видови складови	1	Февруари 2020
ВКУПНО						

VI.ТЕМА: БИОДИВЕРЗИТЕТ

Еколошки содржини		**Предмет**	**Одделение**	**Наставна содржина**	**Број на часови**	**Време на реализација**
1.	Локален и национален биодиверзитет					

2.	Анализа на биодиверзитетот во локалната средина					
3.	Еколошки акции					
4.	Влијанието на човекот врз биодиверзитетот					
5.	Влијанието на климатските промени врз биодиверзитетот	Македонски јазик	Трета и Четврта година	Литературна секција	1	Октомври-2019
6.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за локалниот биодиверзитет					
7.	Влијанието на отпадот врз биодиверзитетот					
8.	Изработка на упатства за заштита на биодиверзитетот					
ВКУПНО						

VII.ТЕМА: ТРАНСПОРТ

Еколошки содржини		**Предмет**	**Одделение**	**Наставна содржина**	**Број на часови**	**Време на реализација**
1.	Видови транспорт	Бизнис-Изборен	Четврта година	Видови транспот, и влијанието врз средината	1	Април-2020
2.	Влијанието на транспортот врз здравјето					
3.	Влијанието на транспортот врз средината	Практична настава	3-а		1	Април-2020
4.	Анализа на состојбата на локалниот транспорт	Деловно работење	Втора година	Транспортно работење	2	Декември 2019
5.	Транспортот и безбедноста	Право	Втора година	Каква е безбедноста ,и здравјето од употребата во пракса на транспортните средства,Да најдеме заеднички начин да не се користат	1	Март-2020

				автомобили за транспорт до работа или до училиште,затоа што го загадуваат просторот		
6.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за користење на јавен превоз и велосипед	Физичко	Втора и Четврта година	Треба да се користат велосипедите,Или да се пешачи за рекреација под мотото -Ја почитуваме девизата: Во здраво тело-здрав дух		
7.	Изработка на упатства за користење на јавен превоз и велосипед					
ВКУПНО						

VIII.ТЕМА: ЗДРАВЈЕ

Еколошки содржини		**Предмет**	**Одделение**	**Наставна содржина**	**Број на часови**	**Време на реализација**
1.	Органска храна					
2.	Органско производство	Основи на Бизнисиот	Втора година	Започнување со сопствен бизнис	1	Октомври 2019
3.	Квалитет на храна и нутриционизам	Англиски јазик	Четврта година	Здрава храна,спрема крвните групи	1	Септември 2019
4.	Пирамида на исхрана	Практична настава	Четврта година	Изработка на Хамер,Презентација	1	Октомври 2019
5.	Влијанието на физичката активност врз здравјето					
6.	Влијанието на храната врз здравјето	Француски јазик Втор јазик	Втора година	Совети за сдрава храна,Спортот како активност до поздрав дух и тело		Декември-2019
7.	Подигање на свеста на поширокатa заедница за користење здрава храна	Бизнис	Четврта година	Претприемништвото во Р.Македонија	2	Април-2020
8.	Изработка на упатства за користење на здрава храна	Македонски јазик	Трета година	Реклама	1	Мај-2020

ВКУПНО					

IX.ТЕМА: ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ

	Еколошки содржини	Предмет	Одделение	Наставна содржина	Број на часови	Време на реализација
1.	Дефиниција и значење на одржливиот развој					
2.	Важност од зачувување на природните живеалишта					
3.	Локална, национална и глобална нееднаквост					
4.	Социјална правда					
5.	Рационално користење на природните ресурси	Основи на Бизнисот	Прва година	Изработка на проект(Тема број 3) Економски субјекти	2	Ноември -2019
6.	Одговорност кон животната средина					
7.	Одговорна и рационална потрошувачка					
8.	Подигање на свеста на поширокатазаедницаза граѓански активизам					
9.	Дефиниција и значење на одржливиот развој					
ВКУПНО						

Изготвиле:

Директорот на училиштето - Оливера Коцевска

Координатор на проектот - Биљана Стефаноска
Психолошко- педагошка служба- Катерина Ефремовска

ГОДИШЕН ПЛАН НА АКТИВНОСТИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО ВО ОСУ„ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ“ ВЕЛЕС ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

Годишниот план на активности за спроведување на проектот на USAID за меѓуетничка интеграција во образованието, е насока за идните активности кои ќе бидат спроведени во текот на учебната 2019/2020 година. Со неговата реализација, од страна на активното учество и работа на тимот (СИТ) за ПМИО, директорот, стручната служба, наставниците, учениците и родителите, ќе се продолжи со активна примена на МИО критериумите за подобра меѓуетничка интеграција во образовниот процес. Главен акцент на овој глобален годишен план за ПМИО за учебната 2019/2020 година, е ставен на практична примена на ПМИО критериумите. Од таа причина, Наставничкиот совет при ОСУ „Јовче Тесличков“ Велес го усвои предложениот Годишен план на активности за реализација на ПМИО проектот за учебната 2019/2020 година, во кој се опфатени планирани активности и настани кои ќе се реализираат во текот на учебната година, како и проширување и унапредување на односите со второто партнер училиште. Исто така, со финализацијата на процесот на сертификација со која сите наставници добија сертификат за практична примена на МИО, всушност се оправдуваат сите досегашни активности спроведени во нашето училиште во изминатите шест години, кои беа во насока на подобрување и зацврстување на меѓуетничките односи и интеграција во образовниот процес.

Со цел да се одржи континуитетот на позитивните ефекти постигнати од спроведувањето на проектот , оваа годишна програма ќе овозможи не само продолжување, туку и проширување на подрачјето на кое може да се дејствува и да се допринесе за подобрување на односите меѓу различните етникуми, прифаќање на разликите и повисоко ниво на тореланција не само меѓу учениците меѓусебно, туку и од страна на останатие учесници во воспитно-образовниот процес, наставниците и родителите. Со самиот факт дека МИО проектот стана составен дел на образовниот процес, ќе се постигне активирање на сите наставници во насока на континуираност на нивните залагања и работење во овој домен.

Поглобални активности	Очекуван резултат	Предуслови	Реализатори	Термин
1. Воведување на МИО активностите во Годишната програма на училиштето за учебната 2019/2020 **година**	Годишната програма со МИО заложбите е донесена во август 2019 год и истата е усвоена заедно со планот за акција.	Подготвена листа на самостојни и заеднички активности со партнер училиштето од страна на стручните активи. Постулатите на мисијата и визијата на училиштето ги вклучуваат основните постаменти на МИО проектот.	Директор на училиштето, СИТ-от, Наставнички совет и стручни активи	Август-Септември 2019 год

2. Планирање на конкретни активности	Подготвени акциски планови за секоја предвидена активност од страна на стручните активи	Формирање на тимови од реализатори за планираните активности и одржување на работни средби за нивна конкретизација	Директор на училиштето, СИТ-от, задолжени професори-реализатори на конкретна активност	Август-Септември 2019 год
2.1. Реализација на активности предвидени во акциските планови на стручните активи во училиштето	Доставените акциски планови за конкретни активности, од страна на стручните активи во училиштето почнуваат да се реализираат со примена на МИО критериумите	Сите учесници во конкретна активност отпочнуваат и реализираат активности, применувајќи ги принципите за МИМО, а со тоа и го збогатуваат своето досие	Стручни активи и задолжени наставници	Октомври-Мај 2019/2020 год
2.2. Иконографија во училиштето	Дополнување на иконографијата во холот и ходниците на училиштето	Учениците на МИО секцијата заеднички подготвуваат и изработуваат постери од спроведени активности на МИО	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Октомври-Мај 2019/2020 год.
2.3. Одбележување на патрониот празник	Прослава по повод патрониот празник на училиштето, со ставање акцент на МИО при подготовка на настанот	Учениците и одговорните наставници подготвуваат театарска претстава, во која ќе се внимава на МИО постулатите при нејзината подготовка и реализација	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Октомври 2019 год
2.4. Ден на вљубените	Прослава на интернационален празник, кој не разликува вера и нација	Изработка на украси и подароци кои учениците ќе ги делат по повод прославата и означувањето на Денот на вљубените	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Февруари 2020 год.
2.5. 8-ми Март- Ден на мајката	Прослава на интернационалниот празник на мајката, кој се прославува во сите етнички и верски заедници застапени во нашето училиште	Направено истражување за историјата и потеклото на овој празник, кој потоа ќе се сподели преку соодветен текст прочитан на сите ученици, како и изработка на честитки кои ќе бидат на јазиците на сите етникуми во училиштето	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Март 2020 год
2.6. Прослава по повод	Заедничко одбележување и	Подготовка на материјали за декор и	СИТ-от, задолжени	Март - Април

празникот Велигден	подготовка за голем христијански празник од страна на ученици со мешан етнички состав	одбележување на овој празник од страна на ученици на МИО секцијата во мешан состав	професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	2020 год.
2.7. Отворен ден во училиштето	Промотивен настан на локално ниво за спроведените МИО активности	Поставување на МИО штанд за презентација на реализираните активности и пречек на гостите од партнер училиштето, изработка на промотивен материјал	Директор, СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Мај, 2020 год.
2.8. Спортски активности	Развивање на здрав и правилен натпреварувачки дух, без омраза и нетолеранција	Училишни натпревари во кошарка/фудбал на тимови од мешан етнички состав еднаш во месецот	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици од мешан етнички состав	Септември-Мај 2019/2020 год
2.9.Тематски работилници од ОЖВ	Застапена различна тематика од областа на МИО проектот и негова имплементација со цел промена и подобрување на состојбата во класот	Овие работилници ќе им го објаснат големото значење на толеранцијата и прифаќањето на разликите меѓу етникумите, преку конкретни вежби и примери	СИТ-от, класни раководители, сите ученици	Најмалку три пати во учебната година септември-мај 2019/2020 год
2.10. Размена на наставен материјал со наставници од партнер училиштето	Проширување на соработката со колеги од партнер училиштето каде наставниот јазик не е на македонски јазик	Размена на тематски и дневни подготовки за подрачја кои се исти или слични во наставата на двете училишта од страна на професорите	СИТ-от, задолжени професори-реализатори	Септември-Мај 2019/2020 год
2.11. Организација на заеднички активности и посети со партнер училиштето	Продлабочување и унапредување на соработката со партнер училиштето	Организација и реализација на заеднички активности и меѓусебни посети помеѓу двете партнер училишта, со цел продлабочување на односите и соработката со различните етникуми	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, ученици во мешан етнички состав, стручната служба и директорот	Септември-Мај 2019/2020 год
2.12. Реализација на индивидуални активности на наставници или на ниво	Секој наставник индивидуално реализира МИО активности во рамките на наставата, или организација на МИО активност	Со цел збогатување на портфолијата на наставниците за МИМО активностите, кои беа предмет на сертификација, секој наставник	СИТ-от, сите професори-реализатори, ученици во мешан етнички	Септември-Мај 2019/2020 год

на стручен актив во областа на МИО	од поголем обем на ниво на стручен актив како наставни и воннаставни активности	индивидуално во рамките на наставата организира некаква МИО активност. Исто така, овие активности може да бидат и од поголем обем организирани на ниво на стручен актив.	состав, стручната служба и директорот	
2.13. Организација на две ученички забави со примена на МИО принципите	Продлабочување и унапредување на имплементацијата на МИО проектот, преку посебно внимание и организирање на ученички забави кои ќе ги задоволат различните културни и етнички потреби на учениците	Во рамките на Годишната програма предвидени се две ученички забави во октомври, по повод патрониот ден на училиштето и во февруари, по повод Денот на вљубените. Овие забави се организираат со примена на МИО постулатите што значи почитување на разликите во храна и музика меѓу различните етникуми.	СИТ-от, професори-реализатори, стручната служба и директорот	Октомври 2019 и февруари 2020 год.
3. Реализација на планирани активности	Спроведување на планираните активности според динамиката предвидена во Годишниот и акциските планови. Обезбедување на евиденција и докази за сите спроведени активности	Наставниците водат портфолио за сите спроведени активности за реализација на акционите планови на МИО	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, останати професори	Септември-Мај 2019/2020 год
4. Следење на реализацијата на активностите	Месечни извештаи за спроведените активности и истакнување на информации на табла во наставничка канцеларија	Редовни состаноци на кои ќе се врши мониторинг на реализацијата на планираните активности во согласност со насоките за клучните поенти кои треба да се постигнат	СИТ-от, задолжени професори-реализатори, стручни активи	Септември-Мај 2019/2020 год
5. Самоевалуација на училиштето	Извештај од спроведен прашалник за самоевалуација, како и изготвување на извештај за тоа како со реализираните активности на МИО проектот се подобрила состојбата во училиштето	Пополнет прашалник и обработка на податоците од прашалникот од страна на професорот по информатика	СИТ-от, професор по информатика	Мај 2020 год
6. Промоција на реализираните	Ажурирање на податоци, промотивен настан на локално	Подготвен промотивен материјал, поканети гости, веб страна на	Директор, СИТ-от, локална самоуправа,	Јануари-Мај 2020 год.

активности	ниво, извештај на училишно ниво во второто полугодие на Наставнички совет за презентирање на спроведените активности	училиштето	бизнис сектор, родители	

Од приложениот Годишен план на активности за МИМО за учебната 2019/2020 година, може да се види дека и оваа учебна година ќе се продолжи во насока на подобрување на меѓуетничките односи и толеранција помеѓу различните застапени етникуми. Со задничките напори на сите наставници, директорот, стручната служба, учениците и родителите очекуваме да постигнеме уште подобри резултати кои ќе допринесат за подобар соживот меѓу различните етникуми.

Велес, 30.08.2019 год.

Координатор на МИО проект:

Виолета Галева

Директор

Оливера Коцевска

